

A vágóhídi állatorvos a vágóhídi állapotokról

Dr. Popovici vágóhídi állatorvos lapunk egyik legutóbb megjelent számában közölt cikke reflektál, amelyben arról emlékeztünk meg, hogy az állatorvos a husiparosokkal türelmesen bánik, amit ezek, hiszen felnőtt, komoly és felelősségtudó emberek, nem érdemelnek meg.

Erre a cikkünkre válaszol dr. Popovici vágóhídi állatorvos az objektivitás szempontjából. Mi a válasznak helyt adva azzal természetesen, hogy ez kizárólag Popovici állatorvos egyéni véleménye.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Kérem, szíveskedjék lapjába az alábbi soraimnak helyt adni, amelyekben felvilágosítást akarok adni a közönségnek, hogy lássák, helyesek-e a rendszabályok, amelyeket a vágóhídon eddig életbe léptettem és fogok fokozatosan ezután is léptetni — dacára a husiparosok összes ellenszégüléseinek — kizárólag egészségügyi szempontok figyelembe vétele mellett.

Előszörban felvilágosítást akarok adni arra vonatkozólag, hogy hogyan mentek végbe a dolgok mellettem én a vágóhíd élére kerültem volna:

1. A vágóhídra olyan állatokat hoznak, amelyek nem felelnek meg a marhalevelekben foglalt leírásoknak.

2. Az 1914. 10-9-iki kir. jóváhagyott vágóhídi szabályzat 20. §-ában foglalt állatfelülvizsgálat nem tartatott meg.

3. A vágóteremben minden egyes ölés után minden egyes állatot nem vizsgálta meg külön, hanem hagyták a kisegítő becsülésére, aki bélyegezte is a húst.

4. A munkások a legpiszkosabb ruhákban dolgoztak és a legtöbb esetben egy szál ingben és a ruháik felakasztva az állatokból kiszedett belsérészekkel egy fogason. Ugyanazon mocskos ruhákban dolgoztak, amelyekkel kívül a vágóhídon és amelyek tele vannak mindenféle bacillusokkal.

5. A dohányzás ölés közben napirenden volt és nem egy esetben esett a hamu a cigarettáról, szivarról a húsra.

És most kérdem: Lehet-e ilyen körülmények között és ilyen állapotok mellett egészséges húst kiszolgáltatni? A legelősebb higiénikus ismeretekkel rendelkező ember is, akiben egy kis jó érzés van, azt válaszolná, hogy nem.

A közönség bírálatát kérem ítéljen, hogy az ilyen körülmények között közfogyasztásra kiadott húsert felelt volna-e és nem tett volna megfélelítő lépéseket?

6. A hushordó kocsik a legpiszkosabbban vannak tartva és nem higiénikusak és hogy számot adjak egyes hentesek és mészárosok működéséről, elég ha hangsúlyozom, hogy ugyanezen a kecsikon trágyát is hordanak. Ez egy súlyos szabálytalanság a vágóhídi szabályzat 53. §-a ellen, amely direkt előírja, hogy ezek a kocsik kizárólag hushordásra alkalmazandók.

7. A húst nagyon egészségtelen körülmények között szállítják el. A legtöbb esetben takarlatlanul, vagy pedig mocskos takaróval vagy gyékénnyel van letakarva, amelyek már magukban is több bacillussal vannak tele, a hús tetejére állnak a munkások mindennapi mocskos ruháikkal, hogy a húst hazaszállítsák.

Bár mindennap kifogásolom ezeket és mindannyiszor egy-egy konfliktusom támad ezért egyes szérszálhasogató emberekkel, akik minden rosszat és sértőt pártfogolnak. Megjegyzem, hogy ezen dolgokat nem tűrtem és nem is fogom tűrni. Ebben a tekintetben azt hiszem egyetért velem ön is.

A vágóhíd, ami azt illeti, mint a kell hogy legyen a közegészségügyi rendszabályok betartását illetőleg, egyben a civilizált és a kulturális állapotok hűségére tükre is.

Ezen helyzettel szemben, amelyet talál-

tam és amely még huzamosabb ideig is létezni fog, minden felelősséget érő ember felháborodna és ezért léptettem életbe megfélelő rendszabályokat.

Ezen rendszabályok, amelyek teljesen törvényesek és amelyek onánét vetnék eredetüket, hogy a vágóhídon higiénikus állapotot teremtsék. Legyenek türelemmel a hentes, mészáros urak, hogy később maguk fognak meggyőződni, hogy ezen rendszabályok jót. Dr. D. Popovici vágóhídi állatorvos.

Jósika báró feleségére hagyta minden vagyonát

Fölhíntották a végrendeletet

Kolozsvárról jelentik: Jósika Sámuel báró, az erdélyi magyarság egyik vezérférfia tudvalevőleg június 3-án elhunyt. A végrendeletet, mely 1919-ben kelt, tegnap bontották fel. A végrendelet István névvel kezdődik és ugyancsak a vallásos báró hitbuzgóságához stilszerűen, István névvel végződik. A jelenlevők feszült várakozással hallgatták a végrendelet első sorait és türelmetlenül néztek a hagyatkozás rendelkező része elé.

Jósika Sámuel báró egész vagyonát feleségére, Jósika Irén bárónőre hagyta, utólagos örökösül pedig hugát, gróf Bethlen Pálnét nevezte meg. Egész hátrahagyott vagyonából jótékony célra semmit sem adott. Meghagyta ugyan, hogy örököse köteles családi alapítványt tenni a nagyszabani leánynevelő zárdában, egy leánygyermek felnevelésére, de kikötötte, hogy az alapítványban csakis a Jósika-családnak egyik tagja, vagy ennek hiányában a Jósika-család valamelyik alkalmazottjának gyermeke részesülhet, tehát a nemes bárónak ezt a hagyatokását sem lehet a közjótékony cél javára írni. Évtizedek óta a család szolgálatában álló főkomornyiknak és egy másik házi cselédjének a csákigorbói takarékpénztár által kibocsátott tíz-tíz darab takarékpénztári részvényt hagyott. Ez a hagyomány azonban összesen alig éri meg jelenleg a kétezer leit.

A végrendeletben hivatkozás van egy fiókvégrendeletre, amely az 1914-ben írt végrendeletet egy évvel előzte meg. Ennek a végrendeletnek a végrendeletkezési csak annyiban vélelmezik, amennyiben a bíróság előtt ma délelőtti felbontott végrendelet szakaszaival, illetve rendelkezéseivel nem ellenkeznek. Hogy hol van ez az 1913-ban kiállított végrendelet, a családtagok ezidőszent nem tudják.

A végrendelet végrehajtójául sógorát, gróf Lázár Istvánt jelölte meg, aki azonban azóta elhunyt. A család óhajára és Jósika Sámuel báró szóbeli meghagyására a bíróság gróf Teleki Árvédet bízta meg a végrendelet végrehajtásával. Teleki Árvéd gróf a bíróságtól átvette a végrendelet utasításáról szóló borítékot.

Érdekes, hogy a báró sem az elhunyt óta és családját a legteljesebb megelégedésre szolgáló jószágigazgatójának, más alkalmazottjának semmit nem hagyott.

6 ülés

személy autók

a legolcsóbban bérbevehető minden irányban.

ANDRISKA ÉS ROSENBLON
autó-garage

Str. Calvin (Bitoók Zsigmond-utca) 16.
Ugyanott autók és kerékpár gyorsan olcsón kapható. — Telefon 30.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Cluj — Kolozsvár

megkapta a deviza

kereskedelemre

natkozó engedély

és ismét felvette ez irányú
összeköttetéseit az összes
külföldi piacokkal.

DEVIZÁK

valamint idegen pénznemek

vétele és eladása

tekintetében a bank és
fióktételei a legelősebb
sebb feltételek mellett
lanak igen tisztelt ügye
lei rendelkezésére, Lloyd 1867

„APOLLÓ” és „ATLANTIC” mozgó-színház.

Vasárnap — Hétfő — Kedd

A FEKETE BORITÉK

szenzációs kalandor dráma 6 felvonásban.

Főszerepben: Harry Piel

Ezt megelőzi „O” portás a szanatóriumban kacagtató vigjáté

Sikerült olcsón venni

egy vagon vegyes textil árut,
a mely nyolc nap alatt lesz
kiárusítva.

Eladásra kerül:

10000 m. franciamosó delin 38.50
5000 méter I-avászón L. 38.50
5000 méter ing zefir L. 38.50

Keller áruház

Avram Jancu (Kossuth-utca)

123. július 8.

letűnt nemzedék

Patriciusok.

Dr. Ferenc, Nagy Sándor és Fehér János.)
Írta: Lovassy Andor.

A régi római alkotmányban, patriciusoknak nevezték az eredeti nemzetségeitől, — a patresektől — leszármazottakat; a középkori olasz városokban pedig a legkiválóbb családok sarjait és képezték ezzel a névvel tisztelték meg az elővárosi elemet is, kik vagy nagy vagyonuk, vagy becsületes munkálkodásuk miatt kitűntek.

Én, ezalkalommal Nagyvárad városában három közbecsülésben élt és meghalt patricius polgáráról emlékezem meg, kiknek idején tiszteletet szereztek nemcsak maguknak, hanem a város nevének is.

Iparos volt mindhárom. Mielőtt azonban róluk való megemlékezésem papírra vettem, futárként, egy kis eszmefuttatást írtam előre.

A nyolcvanas évek vége fele, egy nyári estén, a színházi előadásról, egy valami vacsoráról, együtt mentem a vármegye akkori hírneves főügyével, Tóth Dezsővel. Kiváló, okos ember volt Tóth Dezső (később Budapestre költözött ki közigazgatási bírónak); aggragányi sorban élt haláláig. Olyan szemléző, bölcs volt, sokat olvasott, sokat tudott és sokat tudott. Haladt a korral; amire a pecsétet ráütötte, aminek ő a nevét írta, az szent írás volt. A „vármegyei újság” hívták, nem szemtől-szemben, hanem a hízelgő, — hanem a háta mögött, a színtől.

Utóközben, meg-megállva, arról beszélgettünk, hogy a háborús századok vihara egy össze-vissza zavarta a városok lasságát, talán jobban, mint a falusi népet.

Itt van például Nagyvárad. Az erdélyi fejedelmek korában, sőt talán még előbb, e kipusztult, felperzselt, rombadöntött város régi magyar polgárságát, belső változás által kipótolták az új jövevények: magyarok, németek és görögök. Bizonyosság a Körös folyó jobb partján elterülő városnegyed, Várad-Olaszi; melynek lakói feltétlenül olaszok voltak. Ott van továbbá „Német-utca”, hol a bevándorolt németek teleptek le és építették magának házukat, hiszen egyes régi házak építési módján ma is meglátszik a szász-stílus. „Görög-templom” az itt letelepült előző gazdag görög családok építették. A diamándiak, a Gozsdok, a Poynárok ivadéka ma is élnek és virágoznak, sőt egyesek régi, nagyon régen, vidékre szorultak el, mint a szalontai Rozványok és Striariak.

Ezeknek a századokkal ezelőtt bevándorolt néptömegeknek, főként az olaszoknak és németeknek az utódai teljesen elmagyarosodtak és elfeledték anyanyelvüket is, csupán idegen hangzású nevük mutatja még származásukat.

Azonban úgy a magyar, mint más nemzetiségű lakosoknak a vagyona, a földje és lakóházak, az idők folyamán, ki tudja hanyadik kézen van már?

A régi „Nagy Sándor”-utcán volt a Tóth Dezső lakása. Egyszerű, de tágas és szép családi ház volt az; puritán, cicoma nélküli, mint a gazdája.

A kapuban megállva, így szólt hozzám Tóth Dezső: — nézze öcsém, ezt a hájléket még az én nagyapám építtette, harmadik ivadék kezén van; én ismerem, figyelem ezt a várost és csupán három olyan ház van még Nagyváradon, három olyan család lakik itt, amelyeknek a tulajdonosai, velem együtt, elmondhatják, hogy „ezt a házat a nagyapám építtette, ez a ház még nem került idegen kézbe,

ez a ház az enyém”. De ez a hájlék se lesz kivétel, mert én családtalan, aggragány vagyok, az örököseim nem fogják kegyelettel megőrizni a régi fészket.

Igaz volt! Tóth Dezső is Budapestre költözött s talán még ő saját maga eladta ezt az ősi házat.

Ezeknek a jellemző dolgoknak előrebocsátása után rátérek a három kiváló és munkás polgár emlékeztetének felújítására. Kezdem az elsővel.

Tóth Ferenc.

Az ország leghíresebb szabómestere volt. A város és vármegye legelőkelőbb családjainak: a Klobusitzkyaknak, a Szilávyaknak, herceg Frimontnak és Gázsyaknak ő volt az udvari szabója; hogy pedig micsoda elegáns gavallérok voltak ezek, csak meg kell nézni a Klobusitzky Emánuel, meg a fia, Klobusitzky Béla elfakult, régi arcképeit. Hogy állott ezen a csodaszép két férfi természetén a Tóth Ferenc által készített magyar ruha! Vagy tessék megnézni a Szilávy Tivadar, herceg Frimont és a magára sokat adó Tisza Lajos, szintén magyarruhás arcképeit. Nem értve ezalatt a dísz és gála öltözeteket, hanem csak a viselő ruhákat, melyek mind a Tóth Ferenc műhelyéből kerültek ki.

A szalárdi nábob Csernovics Péter, az utolsó temesi gróf is Tóth Ferencel dolgoztatott. Mi öregek, még emlékezünk az ő uri alakjára, ki talán utoljára vetette le a „Tisza gubát”.

Ha a Rusz cukrászdában megkérdeztük tőle, hogy kinél csináltatta Péter bácsi ezt a felöltőt? Így felelt: — kinél másnál? Tóth Ferencnél, ezelőtt huszonöt esztendővel. Nyühetetlen!

Tisza Kálmánnak is udvari szabója volt Tóth Ferenc, hanem ezzel nem sokat mondunk, mert a „generális” igen keveset adott a ruhára, inkább a benne levő embert vette szemügyre.

Különösen szerette a szürke színt, azon nem látszott egy kopás. (A Schneider fiakkeres két lova is szürke volt, melyekkel Budáról az országházához szokott hajtani.)

Nem is sokat keresett Tisza Kálmán Tóth Ferenc, de azért leghűségesebb párthive volt; tűzbe ment volna érte.

Ha programbeszédet, vagy beszámolót tartott a miniszterelnök, a „Rózsabokor”-ban rendezett bankettekén ő szolgáltatta részére a kitűnő borokat s erre büszke volt. Talán még büszkébb, mint az általa készített ruhákra.

Lelkiismeretes, becsületes iparos volt. Évente egyszer-kétszer kiutazott külföldre és a leghíresebb gyárakból, személyesen választotta ki és vásárolta a legjobb, legfinomabb posztókat és első minőségű cernákat.

Pedig rosszul számított, mert az ő műhelyéből kikerült ruhák igazán nyühetetlenek voltak; tizenöt, husz évig eltarthatott egy öltözet. Nem úgy dolgozott ő, mint a mostani szabók egyrésze, (tisztelt a kevés kivételnek), akik véd- és daczövetségben vannak a hadi posztó és hadi cerna-gyárakkal.

Hogy halála után is milyen reno-méja volt neki, elmondok egy jellemző esetet.

Mikor Tordára kerültem, valami ruhát csináltattam egy ottani szabóval. A megrendeléskor azt mondom neki: — de aztán ne egy fél évre való legyen ez a ruha! Erre felütötte fejét a mester és így szólt: — Uram! Csirke Mátyás a nevem, a Tóth Ferenc műhelyében dolgoztam én huszonöt esztendeig, Nagyváradon.

El is készítette becsületesen a ruhát. Tóth Ferencnek erről a tanítványáról nótát is csináltak Tordán:

Csirke Mátyás angol szabó,
Pálosi ur csak feldozó:
Pál, Pál, Pál,
A világ örökké nem áll.

Pálosi ur korcsmajáró ember lévén, mikor belépett az ivóba és a cigányok elkezdtek nemcsak játszani, hanem énekelni is ezt a nótát, mérgében elkezdett ugrálni, mint egy bakkecske, de azért szívós kitartással minden este megitta a maga két liter borát.

Ezt a dolgot — közbevetőleg — csak annak a bizonyosságául hoztam fel, hogy a Tóth Ferenc műhelyéből kikerült munkásoknak is kiváló hire volt messze földön.

Dacára, hogy nem nyuzta a megrendelőit, tekintélyes és szép vagyont hagyott hátra, Nagyvárad városának ez a munkától megnevesített patriciusa.

A Szilágyi Dezső utcán levő gyönyörű házának azonban még a fundamentuma sincs meg. A színház építésekor, a Rózsabokorral együtt kisajátította azt a város.

Ez a ház se szállott harmadik ivadékra... (Folytatása következik.)

A legszebb, legjobb
Ovál és Blandel

képkerekek és képkeretlecek
dus választékban megérkeztek

Blau Dezsőhöz

Calea Victória (Kolozsvári-u.) 52

Külföldi képkerekek gyári kiskalaka. :: Vízanteladónak árkedvezmény. :: Állami és városi tisztviselőknek 50% engedmény. :: Épületüvegezés a legolcsóbb árban. :: Költségtérítés díjmentesen. :: Pontos és szolid kiszolgálás.

Szép, jó és olcsó

vászon, schiffon, damaszt, öpper,
lepedővászon, duplaszdes batistok
szavatosság mellett beszerezhetők

Witraelnél,

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 5.

Prima cipő vásznak.

893

Zsoldos Tanintézet

Budapest, VII. Dohány-utca 84. :: Telefon J. 124-47.

A legjobban készít elő magánvizsgákra

BUTOR

**U
T
O
R**

különlegességeink

minden kivitelben
ÉRKEZTEK

Wallerstein Ferenc utódai

DANIBERG

ES WALDNER

Nic. Jorga (Zöldfal-u.) 19.
Átállított 1861-ben

Eldorádó fehérnemű ruház

Nagyvárad, Strada Rimaniczi-utca 4. sz. alatt

Legolcsóbb bevásárlási hely fehérneműekben és harisnyákban
RECLAM ÁRAK!

Vázlatok a márványasztalon

Tündérek alkonya

Irta: ZSOLT BÉLA

Néhány századvégi kifejezése bujdosik a kisvárosi szókinsz rekettetésében, szavak, szótamok, melyeket a nagyváros megunt, elfelejtett sajátos tájszólásával, hozzá idomított a korhoz és a környezethez. Itt még gyakran hallani az *aranyifju* kifejezést takarékpénztárak előtt ácsorgó vékonypálcás, világos harisnyás fiatalemberekkel kapcsolatosan és valószínűleg rájuk vonatkozik a kedves *dandy* szó is, mely Ósbudavára pepitaruhás habitúját idézi méla fájdalmat fodrozva. Itt még *zülteni* indulnak az éjszakába szerelmes doktorok és *fehér asztalnál* mulatnak az élemedettebb busongók. Nem tudom hiánytalanul felsorakoztatni ezeket a multbéli filológiai relikviákat, melyek omlatag sirkövekként őrzik sok-sok régesrégii öröm és örömből eredt ötlet kihűlt tetemét, de szeretem azt a csökönyösséget, mellyel a mai elcsunyult dolgokra ráakasztják az ódon, naivan tarkálló szó szövetét.

A tündér, akinek alkonyáról irandó vagyok, szintén ebből az idejéltmulta szótárból lépett elő. Egy deresedő lump, drága váradi lócsiszár, akinek társaságában szerencsém volt pezsgőt fogyasztani hasas borosüvegből, előráncigálta valamelyik elfakult oldalról: a kisasszonyt, aki a kávéházban a tükör alatt a cukortartók és likőrös üvegek övezetében foglal helyet, röviden és frappánsan *kasszatündérnek* szólította. Veszik észre, milyen különös, groteszk zamata van ennek a szónak? Mintha a nitrogént légenynek neveznék, vagy a zsiráfot foltos nyakorjannak. Ez a szó valamikor eleven életet élt, tele izgalmas belső rutinnal, galantériával, készpénzü tisztviselők és kikapós férjek páthoszával. És ez a szép szó, mely a kassza tömör, földies fogalmát össze tudta békíteni a mithikus lengeségű tündérrel, lehervadt a szavak virágbaborult fájáról. Vele együtt hervadt el a hölgy is, aki ezt a szót világosszöke hajával, gyönyörű kebleivel és hamis ékszereivel egyetemben viselte a kávéházi illumináció fókuszában. S a hölgygel együtt hervadt el és vénült meg maga a pálya, a metier, mely meszszirol, a vágy perspektívájában, amolyan szinekurának, tessék-lássék foglalkozásnak tetszett. A számokat, melyeket a hölgy egymásután rakott, senkisémet értékelte a gazdán és a főpincéren kívül, a vendégek a tündért látták és ünnepezték benne, merőn bámultak rá egy távoli sarokból, vagy szilvórium közé könyököltek és suttogtak neki bolondokat szerelemről és okosokat a pénzről és a tündér vihogott és nevetésével mindig azt a táncoszubrettet mimelte, aki akkoriban a legdivatosabb volt a városban.

Mert csak a szubrett vetekedhetett vele népszerűség dolgában. Ugy öltözött, mint ő, kicsit tullesztette magát és csipkés ingeleje mindig kinézett a bluz háromszögéből. A tisztiket szerette és adóhivatali kistisztviselők lettek érte öngyilkosok. Szállodai vendégeket, átutazókat komolyan szemügyre vett és az utasok is iránta érdeklődtek elsősorban, ha este megérkeztek a városba. Kereskedelmi utazók különösen favorizálták. Valljuk be, nem fizetett rá a szerelemre, de diszkrét volt és közönségesen nem lehetett rákenni semmi inkorrektséget, mert hiszen reggelig a kávéházban volt, nappal pedig aludt a kagylókkal és anzikszkártyákkal tele szobában. Senkisémet kapott nála több anzikszkártyát. Vágbesztercéről, Zsombolyáról, nagyközségekből, rendezett tanácsú városokból, de különösen Dombóváról neki küldték a legtöbb látképes lapot.

És most, ahogyan a romantikus re-

gényirók szokták, ugorjunk át néhány évet. Most ott ül a kávéházban, a foncsora-foszlott tükör alatt, fehér bluz van rajta és kék alj, az ujjai közt a ceruza nem hetyke játék, hanem komoly szerzőm. A kávéház vendégei közül senkisémet értékel külön a jelenvalóságát, époly odatartozó, de egyuttal elengedhető dekorációja a képnek, mint a füzérbe bonyolódott gipsz-angyalok a mennyezeten. Nem nézi meg senki, talán meg se látná, ha megnézné. Vagy kövér és szép, mint egy ötvenesbe járó nemzetessasszony, vagy sovány és csunya, mint egy elfanyarodott fővárosi tanítónő, aki pályája méltóságához nem illő viszonyt folytat. Ha jobban megnézed, megállapíthatod, hogy egyszerűen női munkaerő. Tisztviselőnő a pénztárnál. Még pirosítja az ajkát, még próbálkozik a régi, bevált effektusokkal, de sem rajta, sem a pályán nem segít a rouge és az onduláló — vas. A pálya elpolgáriasodott, leegyszerűsödött, a kasszatündérből, a kasszirőnből, vagy ahogy az alföldi mezővárosok Petőfiről és Kossuthról elnevezett kávéházaiban mondják, a *kacérnőből* szerző nőmunkás lett. A tündérnek bealkonyult, a tündér szolidáris a pincérek hőmozgalmával. Jó régi idők ékszereit áruba bocsátván, csak most tudja meg, hogy a gyémántos fülönfüggő, amit a kadéttól kapott, hamis volt.

Abbáziában megszűnt a flanc...

A kék Adria teljes nyári pompájában ragyogó vidékének idilli nyugalmát egy pillanatra sem zavarta meg Közép-Európa hűvös időjárása. Abbáziában például alig látni felöltöt, ezt is csak este, amikor a levegő kellemesen lehűlt. De felöltöt ilyenkor is csak az óvatosabbak s a fázékonnyabbak visznek magukkal. Egyébként Abbázia egyáltalán nem hódolt be a divatos és drága fürdők megokolatlan öltözködési hóbortjának, mellyel elsősorban rontják el maguknak a vendégek azt a néhány hetet, melyet pihenésnek, a zavartalan nyugalomnak szántak.

Abbáziában nemcsak az urak, de a hölgyek is száműzték a kalapot, az utóbbiak legfőbb színes sapkát hordanak, bluzt, szoknyát és teniszcipőt, jumpert. Utcai ruha itt nem is kell és nem is látni, legfőbb az ujonnan érkezöknél, azoknál is csak az első nap: az uti ruhájukat. A hölgyek csak este öltözködnek, amikor a kivágott estélyi ruha járja, épugy, mint az uraknál a szmoking. Az egyszerűség fesztelenség divatját, amit a hölgyek diktálnak, természetesen kész örömmel vesz át az urak, akik itt egész nap szintén csak teniszcipőben járnak, fehér nadrágban és szürke vagy kék kabátban. Azt lehetne mondani, hogy ami energiát Abbázia fürdőközönsége az öltözködésben megtakarít, azt kizárólag a szórakozásra, jó kedélyének állandó ápolására fordítja.

Tény, hogy az adriai olasz part talán sehol sem oly zengő, daltól, zenétől hangos, mint Abbáziánál. Délelőtt a parkban kezd napi hangversenyét a Kurmusik, hogy délután a Quarneróban folytassa. De ezenkívül zene szól még a Lockey-

ben, a Stefániában és még legalább kisebb-nagyobb helyen.

Külön attrakciója Abbáziának a este, amikor a hold feljön és az ezüstösöbölben százával indulnak el a bárkák, az olasz romantika legszebb képét varázsolva a közönség elé. A bárkákon rögtönzöl olasz énekarok: katonák, halászhölgyek, kások, mind egy-egy kész operaelőadás énekelnek, reszket a gitár a levegőben, mely megtelik melódiával és elbűnölő part közönséget. És mindezen kívül még az esti nagy koncertek, a legkitűnőbb dögművészekkel... Nemrég föllépt Kubelik is, aki villatulajdonos Abbáziában és itt tölti a nyarat. A Quarneróban, a világ egyik legnagyobb termében tartotta hangversenyét és az óriási terem zűlkének bizonyult. Es ez csak egy adat Abbázia nem öltözködik. Abbázia fürdőpihen és szórakozik.

Ne vegyen addig női ruhát,

blouzt, aljait, pongyolát és leányka ruhát, míg meg nem győződik arról, hogy a legjutányosabb HEVESI „Páris divatáruházában”, Sándor Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) lehet vásárolni.

ANGOL DIVAT SZÖVETKÖZÖSÉG
GEINK MEGÉRKEZTEK
OLCSÓ ÉS SZOLID KISZOLGÁLTATÁS
HAVAS ÉS GRÜNFEID
POSZTÓ ÉS BELESÁRU KERESKEDELM
STR. JOSIF VULCAN (NAGY SÁNDOR UTCA)

Értesítés.

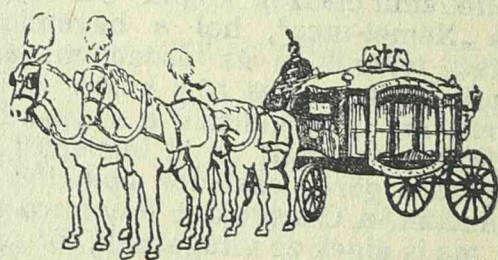
Értesítem a m. t. közönséget, hogy a fűzős üzletemet

fehérnemű varrodáim

bővítettem ki, hol uri és női fehérneműket, kelengyét a legjutányosabb áron, a legrövidebb idő alatt elkészítjük. — Szíves pártfogást értelem.

ERDŐS MALVIN

Plata Unirii (Szt. László-tér)

Halálozás

alkalmával a családtagok saját érdekében kérték fel a Germán Károly utóda „Kegyelet” keresztény temetkezési intézetet, hol a legolcsóbb és legszebb temetéseket rendezik. — Különösen hívom a közönség figyelmét arra, hogy üzletünk Sas-passagében van a vaskereskedés mellett Gradea-Mare. Teljes tisztelettel:

Germán Károly utóda Tarso

P-R-E-V-E-D-E-R-E-A
ROMÁN BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Alaptőke Lei 10.000,000

Cartalék Lei 20.000,000

Kartelen kívül.

Vezérigynökség a **BIHARI BANK ÉS KERESKEDELM** R.-T.-NÁL
NAGY SÁNDOR-UTCA 4.

1083

Telefon 492. sz.

TUNGSRAM

A legjobb villanykártya!
Mindenütt kapható!

Habsburgok kincstartói és az első ujság

Egyik nagy bécsi kiadó cégnél diszes, vastag, vaskos kötet jelent meg ezzel az érdekes címmel: Fugger-Zeitungen. A kötet címlapján ott ékeskedik a Fugger gróf címere, maga a kötet pedig gazdag és szívesen válogatott szemelvényeket tartalmaz abból a 35000 oldalas kéziratsorozatból, amelyet 1720-ban Gentilotti Engelbrunn „Fugger-Zeitungen” elnevezés alatt kötetetett be és iktatott be a császári levéltárba.

Ez a rengeteg kéziratos a híres és hajmegrágható hatalmu, augsburgi Fugger-cégnek értesüléseit foglalja magában a földkerekség minden részéről és az őse és első csirái a mai ujságíráshoz.

Az ujságírást ma is a legszorosabb kapcsolatban van a gazdasági és kereskedelmi élettel, de amint a Fugger-újságok látnak mutatja, egyenesen a kereskedelemből sarjadt ki és érte el fokozatos fejlődést mai formáját.

Abban az időben, midőn a velencei hírszerzés a Notizie Sritte-e kiadja, a német kereskedőházak is másolatokat készítenek a hozzájuk beérkezett értesítésekről és kicserélik azokat egymással. Értesítették egymást a nagyfentosságú politikai eseményekről, felfedezésekről, gazdasági válságokról, szóval mindarról, ami az üzletüket befolyásolhatta. Azonban a hírszerzés a mai ujságírást pótolta a Fugger-cég első kísérlete. Ez a cég a maga hatalmas apparátusával értesítéseket kapott az egész világ minden részéről. A legmesszebbre terjedő összeköttetései voltak. Kereskedelmi és hírszerző ügynökségeket tartott az egész üzleti empóriumokban, a távoli kelet és kelet minden gyarmatán, a két óceánban, a füszeres szigeteken, még a messzi Kínából és Japánból is küldenek hozzá értesítéseket.

A Fugger-cég azután lemásolták ezeket az értesítéseket és csaknem mindennap jelenő ujságformát adtak neki, amelynek maguk is Ordinari Zeitungen-nek nevezték. Ennek az ujságnak külön melléklete is volt, az „Extraordinari Zeitungen”. Ebben a legfrissebb értesítéseket és az új szenzációs híreket adták ki. Erre az ujságra annak rendje, módja szerint előfizetett fizetni. Az évi előfizetés 14 forint volt, az Extraordinari Zeitungennal együtt 25 forint, ami az akkori rettenetes pénzért véve figyelembe — a Fugger-cég 1568-tól 1605-ig jelent meg — igen magas összeg volt, úgy hogy csak igen tehető ember engedhette meg magának azt is, hogy az ujság egy-egy számát a krajcárért megvásárolja.

Fugger Fülöp kitűnően szervezte ezt az egész világot behálózó hírlap-kiadást. A hirdetés az akkori idők közéleti viszonyaihoz képest a legnagyobb volt. 1585. április 14-én érkezik hír Sixtus pápa haláláról. Az antwerpeni hírlap még aznap továbbítja augsburgba, ahol a Fugger-újság már harmadnap jelenik meg. II. Fülöp spanyol király, aki a Fugger-cégnek mérhetetlen összegekkel támogatta, szeptember 12-ikén hal meg. Harmadnap már ezt is tudják Augsburgban. Pedig nemcsak a közlekedési viszonyok teszik nehezzé a hírszolgálatot, hanem a polgáros háborúk is. De az ellenséges csapatok és hadseregek nem tudják akadályozni a Fugger-cég ügynökeit, a híradásaikat Augsburgba el ne juttassák.

Az ostromlott Antwerpenből csaknem naponta érkeznek értesülések. 1593. évben kitört a török háború, de azért Konstantinápolyból csak úgy érkeznek a Fugger-ügynökök levelei. Hogy miképpen tudták ezeket a leveleket az ellenséges vonalakon és határzárakon keresztül csempészni, ez máig a Fugger-hírszerzők titka maradt.

A család sorsa különben összenőtt a Habsburg-ház emelkedésével és hanyatlásával. A Fugger-cég volt a Habsburg-ház kimeríthetetlen kincstárosa. V. Károlyt a Fugger-cég aranyainak segítségével választották meg német császárrá I. Ferenc francia királlyal szemben. Alatta és I. Ferdinánd alatt érte el a család fénykorát, amely II. Fülöp spanyol király balszerencsésével együtt kezd halványodni. Ebben az időben már annyira szétágazó a Fugger-cég üzletköre, olyan sok kereskedőházuk van a világ minden nagyobb kereskedelmi empóriumában, hogy ezt a szövényes hálózatot lehetetlen egy központból helyesen kormányozni. De még többet ártott a cégnek, hogy II. Fülöp igen sok háborút viselt és legtöbbet szerencsétlenül. És ezekhez a szerencsétlen háborúkhoz a pénz legnagyobb részét a Fugger-cég adta. Noha nem is nagyon szívesen, de II. Fülöp elvette tőlük. A Fugger-újság egyik híre megemlékezik II. Fülöp egyszerűsített pénzügyi politikájáról, amelynek egyik ténye volt az is, hogy egy Peruból befutó kereskedelmi flotta 18 millió dukát aranyrakományát lefoglalta, amelynek csaknem fele, közel nyolc millió a Fugger-cégé volt. II. Fülöp soha nem fizette vissza tartozását a Fugger-cégnek, ami teljesen megrendítette ezt a hatalmas céget.

Hogyan él Bosel?

Bosel, — ma kétségtelenül a legtöbbet emlegetett nevek egyike Közép-Európában. Talán emlegetik annyiszor, mint a háború alatt Wilson, vagy Hindenburg nevét; és mindenestre többször, mint a háború előtt Carusoét. Bosel, — ez a név ma fantasztikus szerencse, nagystílű vállalkozás, amely magában hordja a sikert, a mai határtalan pénzügyi lehetőségek végső kimerítésének a szimbóluma. Bécsben, Berlinben, vagy Budapesten ma minden papír emelkedését az ő nevével hozzák összefüggésbe, vagy megfordítva: ha azt akarják, hogy egy papír emelkedjék, csak azt röptik világra, hogy ő érdeklődik iránta. — Tényleg, mesés vagyona ezredrészen sem volna elegendő arra, hogy megvegye mindazt a valutát, vállalatot, palotát, birtokot, bankot, részvényt, amit a fantázia neki és titokzatos műhelyének tulajdonít. A szerencse legendás hőse ő, aki ma, a pénz leromlása és az általános elszegényedés közepette úgy él a tőzsde, a nemzetközi pénzpiac fantáziájában, mint egy megfordított Midás király, akinek a kezében még a sár is arannyá válik.

... Pedig ez a Midás király a valóságban az egyszerűség mintaképe. Harmincéves fiatalember, alacsony növésű, vállas; elefántcsontszínű arcából, melyet rövidre nyírt fekete, dúsz haj övez, két ragyogó intelligenciájú fekete szem tekint, kicsit széles szája tele van jólápolt fehér fogakkal. Ezt persze ritkán látni, mert Bosel néha és keveset beszél. — Sikereinek egyik főtitka, hogy semmit el nem árul senkinek, sem magáról, sem a terveiről. Még aki sokszor találkozott vele, még az is alig ismeri. Persze, aki olyan alkalmakkor látta, amikor inkább kivetkőzött áthatolhatatlan zárkózottságából, az tudja róla, hogy tele van tüzzel, eréllyel és alig fékezhető temperamentummal. De ilyenek csak nagyon kevesen vannak.

Mindig fekete ruhát hord, fekete zakót, egyszerű, fekete selyem nyakkendővel. Bécsben beszélnek róla egy történetet, hogy mikor átvette az Unionbankot, amelynek Csehországban nagy érdekeltségei vannak, elkeltetett utazni Prágába, hogy ezeknek az érdekeltségeknek az ügyében a cseh kormánnyal érintkezésbe lépjen. Prágai képviselője valamelyik délután telefonált, hogy Benes külügyminiszter másnap délután háromkor fogadja. Boselnak tehát legkésőbb másnap hajnalban vonatra kellett ülnie — és a prágai telefonüzenet vétele után egy órával jutott csak valakinek az eszébe, hogy Boselnak, az Unionbank tulajdonosának, sokszázmillió svájci frank urának — nincs zsakettje. Rögtön értesítették Bécs legelőkelőbb szabóját, aki nyomában sietett mértéket venni és éjjel elkészítette a zsakettet, úgy hogy Bosel még másnap délután pontosan megjelenhetett Benesnél.

Nem igaz az, hogy lengyel zsidó, aki a háború alatt költözött Ausztriába. Az apja brünni kereskedő volt, ő maga kisgyermek kora óta él Bécsben. Ez a legenda annak köszöni a születését, hogy a „Hakenkreuzler”, akiknek körülbelül az a szerepük Bécsben, mint az Ébredő Magyaroknak Budapesten, támadásaik, hírlapi- és plakátharcai középpontjává Boselt tették meg. Mióta ilyen gazdag ember, nem engedi az apját dolgozni, hanem küldözi a szüleit egyik üdülőhelyről a másikra.

Ő maga késő éjjelig dolgozik. Reggel féltíz körül megy be fekete lakkos zárt autójában, melyet már egész Bécs ismer, irodájába, a városháza mögötti óriási, amerikai stílusú, kietlen üzleti házba, amelynek ötödik emeletén van az ő bankháza. Bejutni hozzá a szolgák, titkárok, igazgatók zárt sorfalán át, ugyyszólván lehetetlen. Itt tanácskozik, telefonál, fogad késő estig. Néha-néha egy-egy üzleti utat tesz meg, de rövid idő múlva visszatér. Még ebédelni, vacsorálni sem jár el, felhívja az enni-valóját az irodájába és percek alatt elfogyasztja, — úgy tekinti az evést, mint egy kellemetlen kötelességet, jó minél előbb túl lenni rajta. Vendégeket este szokott hívni magához, kilenc-féltízre, az irodában fogadja őket és öreg szolgája feketekávéhoz hoz fel a hávéházból. Késő este, tizenegy után, amikor minden munkájával végezt, felkeresi Bécs egy-egy mondain mulatóját, egy páholyban foglal helyet két bizalmasával, az Unionbank egyik alelnökével és a hozzá közelálló napilap főszerkesztőjével. Ezekkel ott ül záróráig és szótlanul, összeszorított szájjal nézi a táncprodukciókat, miközben az üzletvezető és a pincérek remegve csoportosulnak körülötte és olyan tisztelettel lesik a parancsait, mint azelőtt egy főherceget. Neki azonban nincs parancsa; nincs semmi igénye. Lehet, hogy még látszólag a táncot nézi, gondolatban ráteszi a kezét egy bécsi nagybankra, vagy egy német bányára. És mikor autójának feketekeretű üveges szekrényében hazarepül a bécsi éjszakában Schönbrunnba, gloriatagassal villájába, már megfogant benne a terv, amely holnap, holnapután megremegteti és lázba hozza az európai tőzsdéket.

* Brázay Kalogén fogkrémjét használja, hogy fogai ragyogó fehér legyen. Mindenütt kapható.

Berdach Jenő, Dentist

Oraden-Mare Strada Regele Ferdinand 6.

Foghuzás	Lei 10
Fogtömés	25
Kaucukba foglalt fog	50
Fém korona	100
Arany korona	300

Fogsorok szálpadlással vagy anélkül, a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Vidékilek 24 órán belül kielégíttetnek.

RENAISSANCE

S.-A. nagyáruháza

Rákóczi-ut 2. sz. (Bazár-épület)

Ajánlja mélyen leszállított árak mellett az összes raktáron levő árukat, u. m.:

1 m. I. a creton	32 Leitól 49 L-ig	1 m. 100 cm. I. a Eponge	119 Lei.
1 m. mintás batiszt	38 Lei.	1 m. 100 cm. batiszt sifion	52 Lei.
1 m. opál batiszt	65 Lei.	1 m. I. a jang zephir	39 Leitól 65 L-ig
1 m. I. a cerna grenadin	89 Lei.	1 m. I. a férfi selyem vászon	128 Lei.
1 m. pongyola crepon	49 Leitól 54 L-ig	1 m. 140 cm. Tapasztrí szőnyeg	490 Lei.

Az árak olcsóságáról egy vásárlással mindenki meggyőződhet.

Homokóra

Irja: Pálffy Gyulácsy Irén.

Lakás!

Pár szavas, Berlinből érkezett távirat fekszik előttem. Egy Hymen-hírről ad számot. Ebert, német birodalmi elnöknek Amália nevű leánya — aki egyébként könyvtárosnő — és dr. Jänicke ur házasságát kötötték. Ez a tény maga kevéssé érdekelné minket, utóvégre semmi vonatkozásban sem álltunk az excellenciával, Amália kisasszony tulmészire lakik ahoz, hogy könyvet kérhessünk tőle kölcsön, ami pedig Jänicke doktor urat illeti: felőlünk bátran megmaradhatott volna külügyi attachénak — aggregényi standban is.

De igenis, érdekesek a házasság mellékkörülményei. A huszonnyolc éves vőlegény s a huszonkét tavaszt látott menyasszony (ne felejtjük: az elnök ur leánya) azért nem tudtak mindezideig egybekelni, mert a vőlegény minden futkosása ellenére se birt — lakást kapni!

Nohiszen, végleg tető alá jutniok most sem sikerült, csupán arról van szó, hogy Jänicke ur, a szerelmesek ismert élelmességével, hat hónapra kibérelte egy Amerikába utazó quaker otthonát. Hogy mi lesz a félév letelte után, azt csak a hajléktalanok Istene tudná megmondani.

Ez a hír különösen cseng előtünk, ugyebár. Mindjárt az első látásra furcsa itt nekünk valami. Furcsa az, hogy egy birodalmi elnök, bagatell lakás-ügyek miatt hagyja pártában epekedni egyetlen leányát.

— De hát az összeköttetések...? És a protekció...? — Kérdezzük megdöbbenve. — Ilyen nagy ur csak kipanamázhatott volna a lányának egy lakást? Hiszen nálunk elég lenne, ha az excellencia csizmatisztójának az ángya menne férjhez s már a csizmatisztító is elegendő hatalmasság volna ahoz, hogy a mostohaöccse feleségének a huga annyi lakásban válogathasson, amennyiben épp kedve tartja!

Hogyan? Ennyivel nagyobb pótentát nálunk egy inas, mint amazoknál a birodalmi elnök? Vagy a dolgok menete olyan sokszorosan könnyebb, egyszerűbb itt, mint amott?

Csak sose vigasztalódjunk elhamarkodottan! A kiváltságosak és vidéküktől eltekintve, görcsös probléma bizony a földétkérdés nálunk is! Elannyira görcsös, hogy könnyen egy egész ember-generáció jövője, a nélkülözhetetlen szukreszcencia bukhat el rajta.

Napokban szomorú adalékot kaptam ehhez az állításomhoz. Egy idősebb hölgy, özvegy asszony, családanya, sok mindent bevilágító panaszzal fordult hozzám. Leánya körül komoly szándékkal forgolódott egy urtember, a családalapítás kimondott céljával. A lezajlott világháború, idegőrlő évek után, igen gyakori az a típus, mely csak másodsorban érdeklődik a Heloiseok vagy Juliák, Gréték és Rosalindák hajszíne és ringó járása iránt, melynek ideálja nem annyira a nő, az extatikus szerelem élethossziglan lelancolt alanya, mint inkább a zaklatottságok után elpihentető, nyugodt, házisapkás otthon, vagyis: a házasság maga.

A természet bölcs berendezkedése mellett tanuskodik, hogy a szép Helenák, Cordeliák és Nóra-jelöltek még ebben a leegyszerűsített, kissé tán kietlen formában is szerelemre tudnak ger-

jedni az ő Abeldardjaik iránt, mert lám a fenti példában szereplő kisasszony is legőszintébb érzelmeivel ajándékozta meg reménybelijét. Baj, hogy a vőlegényjelölt az elhatározó gyűrűt mégsem az ő, hanem egy ködből hirtelen kibukkant rivális ujjára huzta, azon egyszerű okból, mert emennek — lakása volt. Biztos, évi, lekötött lakása. A férjjelölt szerelmes partnerből pusztán partájjá sülyedt és pedig, ami öreg hiba: egész az anyakönyvvezetőig. Az égő szívű hajadon helyett egy lakásnak esküdött hűséget, talán a legközelebbi — lakástörvényig.

Nos, itt a legcsavarosabb, modern probléma, ami — sajna — nap-nap után fölvetődik. Ne mondják kérem, hogy bontsa ki maga a család, hogy tegyen meg minden telhetőt! Felhozott példánkban az urinő bizonyítvánnyal megindította az akciót minden vonalon, derekasan! Egész az excellencia csizmatisztójának mostoha sógorasszonyáig hajtott az ügyet, el is jutott szerencsésen odáig, hogy vagy a leánya menyasszony-kelengyéje, vagy a ki-, be-, le s tudom én mibe-lépés díjja közt választhatott. A házasság így is, úgy is füstbement. Nem maradt meg csak a szellős vigasz, a másfelé bealakult férfiu szörnyű, antimorális lépésének előrelátható végzetessége. A külvárosban ezt a proféciát egyszerű nyelven így fogalmazzák:

— „Majd megtanul bagóért táncolni ökelme!”

De tessenek elhinni: olyan mindegy az, hogy melyik társadalmi osztály, meg hogy milyen szókkal nyögi az általános átkot. Fő, hogy nyögi és fő, hogy ott, ahol segíteni hatalom van: végre meg is hallják ezt a nyögést. Végre megértsek, hogy a lakás a keletkezni akaró, lenni-szükséges új családok megalapításában, a jövő népesedési statisztika „bevétel” rovatában fontosabb faktor, mint maga az a hivatal, mely ezt a rubrikázást végzi.

Az a Bratianu-kormány, mely eltérve régi elvétől, már koncedálja a külső kölcsön szükségességét az államtest egészséges fölépítéséhez, talán jól tenné, ha sokmillió dollár és vasutvonalak mellett a tömeges építkezésekről, szükséges fedelek sürgős összerovátkolásáról gondolkodnék. Mert lám, mielőtt az ország polgára hajókázni, utazgatni (quod Deus avertat!) akarna: előbb laknia is kell valahol, az istenadtának. E tájon a félesztendő szabadságra zónázó quakerok vajmi ritkák, az emberek ellenben házasodni, családot alapítani és rendületlenül szaporodni akarnak, amihez pedig elengedhetetlen kellék a biztos talajon épült hajlék.

Nero egy uavari költője valaha e szókkal fordult a cezárhoz:

— Isteni ur, ha Rómát meg akarod tartani, jó volna legalább néhány római életben hagynod!

Nem megyünk ilyen messzi. Mindössze annyit szeretnénk, ha megértene a jelenkori masai, hogy egy állam fenntartásához, a lehető leghatékonyabban elengedhetetlenül szükséges a lakosság de facto meg is lakhassák ezt a területet. A háború alatt így hangzott a prófétai elsőbűzés: „Győzni az az ország fog, mely tovább bírja a háború idegeivel és türelemmel”. A béke igénye alapján módosította ezt a formulát. Azt szem előtt tartva most úgy szól, hogy az az állam magánban meg győződik, mely kevesebb ideig áll idegeivel a földönfutó hajléktalanok siránkozásán s melynek türelme hamarabb szakad meg a sokféle inség jajveszékeltésének hallatára.

NAP ÉS ESŐERNYŐ

minden kivitelben készít

Első Erdélyi Ernő

ROSENBERG TESTVEIE

NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-UTCA

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT

ELSŐRENDÜ FÚZÓSZALON

Külföldi...
ról megé...
tem s a leg...
ujabb...
haszfűzős...
melltartó...
delleket...
tam és...
rendelés...
szitek...
nikus dr...
márky-f...
haskötés

IZSÁK LIDIA

Str. J. Vulcan (Nagy Sándor-u.)

Tisztítások, javítások és átalakítások gyorsan, pontosan és szakszerűen készíttetnek.

Bélyeggyűjtők figyelmébe!

Legkedvezőbb alkalom sorozatok kiegészítésére

Bel- és külföldi bélyegekből állandó választék. Bélyeg-kellékek: katalógus, csipesz, választék füzet, fogazatmérő, bélyegrendező könyv (Einsteckbuch), album, stb. raktáron. Hiányjegyzékre rendeléseket az összeg előzetes beküldése, vagy megfelelő referencia ellenében azonnal fogantatosítok.

KEMÉNY A.

bélyegkereskedő Oradea Mare—Nagyvárad, Strada Vlahuta (Szent János utca) 50 szám alatt

Atköltoztetés
ér butorszallitmanyozas, párnázott, patent
butor-
kocsijainkkal
bel- és külföldre.
Szakszerű- és megbízható lebonyolítás

Áruk elvámolása és beszállítása érkezéstől számított 24 órán belül. — Áruk gyors és megbízható ki- és beszállítása kocsikísérővel. — Áruk és butorok beraktározása és megőrzése tűzbiztonságos, nagy és száraz tárolóházunkban.

Kirschner és Társai
szállitmanyozasi R...
Oradea-Mare, Nagypiac téren
Alapítási év 1894. Telefon 219

Feloldották a tűzifa kiviteli tilalmat

Bukarestből jelentik: Csütörtökön a szász és a magyar ipari és kereskedelemügyi miniszter és a fatermelők között megállapodás létre a főváros faellátására vonatkozó kötelesek az erdélyi fatermelők 25.000 tonna fát szállítani a C. F. R.-nek 3240 leírán. Ugyanilyen áron a katonaságnak 300 vagont. A fővárosnak 5800 vagont, Bukaresti kórházaknak 7000 vagont abukarest 4000 leírán. Bukarestben a rakományok és szállítókégek igénybevétele miatt fogják közvetlenül kiosztani a fogyasztóknak.

A miniszter ezzel szemben feloldja a tűzifa kiviteli tilalmat.

Az értekezleten részt vettek Temesvártól Antal János, Kolozsvárról Fésüs György, Szatmárról Rosenthal Ignác, Győrújváradról Eichner József, Brassó Sziklás József, Marosvásárhelyről László.

A fatermelők ezután csak úgy kaphatják a vagonokat, ha igazolják a Fatermelők Egyesülete útján, hogy a kívánt mennyiségük első részét már beszállították.

• Olcsó trafik már nincs, helyette Budapestnél 8 leírért 10 dekát Kandia kormánytöltött epret vegyünk és jöjjenek együnk.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

HETI MŰSORA:

Vasárnap:

Cagliostro grófja

Dráma minden idők legnagyobb kalandorának életéből 6 felvonásban.

Főszereplők:

Conrad Weldt Reinhold Schünzel
Anita Berber
a meztelen táncosnő.

Hétfőtől — péntekig

KISMET

életi filmese, Harun al Rasid szultán idejéből.

Perzsa szőnyeg
szövő, valamint lesovó és felvető
onalak megérkeztek

Sátorváros a Rhédey-kertben

A mai ujságírónap szenzációi

A 365-ik nap szürke, robotos hétköznapi napoknak ünneppel betetézése a mai ujságírónap, melynek nagyszabású előkészületeiben megtörténtek immár az utolsó ecsetvonások. Minden eshetőségre előre látó gonddal megtett intézkedések, egy ötletekben kifogyhatatlan, gazdag műsor várja a grandiózus ünnepély legigazibb sikerét, a mindenki arcába felsugárzó derűt és bajfeledő jókedvet. Jöhet az egyedüli nemszeretem-vendég, a borus véletlen maga: még a fürgeteg se moshatja többé sivárrá, kietlenné a hetek óta hátszalnyi pontossággal kigondolt tervet. Színessé, emlékeztetéssé tenni ezt a dátumot tűzte céljává a szürke ujságkolumnának egy seregnyi kipróbált harcosa és akik az unalomtól csöpögő mindennapokból is, hét mint hét ki tudják csiholni az élmények szikráját: hisszük, hogy sokszorosan felfokozott ambíciójukban ma sem vallanak kudarcot.

A program kész. Nem részletezzük, sippal, dobbal nem kell köré hallgatókat toborozni, mert aligha van Nagyvárad társadalmának egyetlen szerve, mely az összeállítás nehéz munkájából spontán segítő-akarással ki ne követelte a megkapta volna a maga részét. A város minden jelentős tényezője, nagy iparvállalatok épp úgy, mint a kereskedő világ, bankok és magánosok valami rég nem tapasztalt, lelkes melegséggel fogtak össze, hogy diadalra juttassák a 364 napon át folyton csak adó és mit sem követelő sajtónak ezt az igazi örömnepét, mely ugyanakkor, midőn összemarékra szórni akar illuziókat, tarka élményeket, egyuttal a karitatív tervek egész sorát menti tető alá.

Lehetetlen e helyt külön ki nem emelnünk, az elismerés és köszönet legmelegebb szíveivel Nagyvárad összes iótekönyű-nőegyleteinek odaadó, fáradságos, legyőzhetetlen akadályt nem ismerő munkáját, mely nélkül a mai ujságíró-napból hiányzanék a szín, az illat és a pompázatos lelkek aranyával megfuttatott igazi derű. Válahány nőegylet egymással versenyzett itt, nem a látszatos, de a legnagyobb energiát és türelmet igénylő feladatok megoldásában és kéz a kézben minden terhet megbírtak, célra vittek ezek a gyöngé vállalk... Amerre ezeknek a drága, egyszerű asszonyoknak léptei szerényen elsuhanak, ott föl kellett engednie a legridegebb közönyűnek, megértésre tárulni a legzártabb lelkeknek is.

Megnyílnak tehát a lombsátoros kapuk és most már rajtunk, ujságírókon a sor, hogy rég-érzett örömeink felkacagó zeneszója mellett valóra válsunk a mai ünnepélyhez fűzött minden várakozást.

*

A különböző sátrakban a nagyváradai társadalom előkelőségei foglalnak helyet, az összes nő és leányegyletek. Megigérték közreműködésüket a Román Nőegylet vezetői közül dr. Zigre Miklósné és dr. Bucicó Coriolánné, akik már eddig is rendkívül sokat fáradoztak az ünnepély sikere érdekében. Dr. Zigre Miklósné és dr. Bucicó Coriolánné

a konfetti sátorban

is helyet foglalnak, amelyben a Biharmegyei Nőegylet dominál uriasszonyok és urilányok táborával: Horváth Árpádné, Varró Domokosné, Tordai-Molnár Gézané, Rimanóczy Kálmánné, Dénes Gézané (Lugos), özv. Cselley Dezsőné, Maczalik Alfrédné, Rimanóczy Lászlóné, Varró Ágnes, Dénes Olga, Domokos Duci, Gyerge Klári, Móré nővérek, Csapó Lenczi, Papp nővérek. Megigérték szíves közreműködésüket még: dr. Gerbert Ottóné, dr. Imrik Gusztávné, Imrik Mária, dr. Demetrovits Elekné, Szontagh Gusztávné, Fényes Lórándné, Pásztor Edéné és még egy sereg urilány, akiknek a névsora még nem teljes, ezért ezt csak a következő számunkban közöljük.

Eladás nagyban és kicsinyben. Saját szőnyeg szövőde. — Rendelések rajz és terv szerint. — Gyakorlott csomózó munkások felvételnek.

A nyeremény sátorban, ahol rengeteg tárgy van felhalmozva és a tombola fog folyni, az Izraelita Nőegylet reprezentál. A közreműködő hölgyek Schütz Albertné, Sonnenfeld Adolfiné, dr. Rezső Mórné, Radó Samuné, Perlesz Józsefné, Darvas Imréné, Balkányi Lajosné, Marót Sándorné, dr. Hegedüs Árpádné, Tibor Ernőné, Deutsch Rózsi, Strasser Lili, Klein Frida, Bakács Erzsike, Marót Anna, Balkányi Zsuzska, Freund Bia, Kaufmann nővérek, Altmann Annus és Nuszbaum Erzsike.

A jókedv felderítését segíti a

bor- és sörsátor.

Több akó sör, háromszáz hektó bor áll itt a közönség rendelkezésére. A sátor bájos uriasszonyai és leányai a Protestáns Nőegylet tagjai sorából rekrutálódtak. Közreműködnek: Papp Dezsőné, dr. Morvay Zsigmondné, dr. Marossy Antalné, Csapó Lenke, dr. Czeplédy Miklósné, özv. Lázár Mártonné, Krausz Samuné, Hanzlián Edéné, Varga Dezsőné, Csernák Béláné, dr. Olasz Béláné, Benes Ilona, Sullyok Ica, Krausz Juci, Bige Berta, Czeplédy Emmi.

A jó enivalókról, szendvicsekről, hűsítő italokról pazar

büfié

gondoskodik. Hölgyei a nemes munkát kifejtő Katolikus Nővédő Egyesület tagjai: dr. Kassay Kálmánné, Gyalokay Antalné, Borbély Kálmánné, Kolb Rezsőné, Kolozsváry Sándorné, Lakatos Zoltánné, Nagy Farkasné, Áts Gusztávné, Krausz Samuné, Hanzlián Edéné, Vasas Istvánné, Kirch Árpádné, Schwartz Józsefné, Szabados Pálné, Szabados Vilma, Zöldi Bertalané, Redényi Józsefné, Erdélyi Zoltánné, Bartsch Ernőné, Papp Emilné, Madarász Gyuláné, dr. Moldován Gyuláné, Ritter Károlyné, Koltay Irénke, Kolb Böske, Sémder Baby.

Az édességek, torták özönét a

cukrász-sátorban

találja a publikum, melyben az Evangélikus Nőegylet vállalta a szíves közreműködést: Butyka Lajosné elnöknő, özv. Tichy Gyuláné alelnöknő, Kun Frigyesné, Igaz Károlyné, Szilágyi Gézané, Szilágyi Jolán, Kocsis Mariska, Oskó Jánosné, Materny Klára, Kuun Ottilia, Klim Irma, Nosz Ilonka, Szirmay Lajosné, Varga Dezsőné, Osztyás Irma, Osztyás Rózsika, Förster Irma.

A pezsgő hangulat fokozására

pezsgő-sátorban

a színház kedvenc művésznői kínálják majd a gyönyörű italt: Pintér Böske, Jósika Mici, Kelmay Ilonka, Baranyay Jolán, Kecskés Ila, Erényi Böske, Körössy Juci, Gálffy Anna, Kertész Manci és Hilf Lászlóné.

Az ujságírók arról is gondoskodtak, hogy az ünnepély tartama alatt senkinek se fogyjon el a dohánya. E végből

trafik

is lesz. A trafik-sátorban Fleischer Annus, Pásztor Magda, Pásztor Ágnes és Pásztor Bozsó vállalták a fontos szerepet.

A szerencse-sátor

a játékos kedvű és hajlamu ünneplők rendelkezésére szolgál. Szíves közreműködésüket eme ponton a Gyermekbarát Egyesület ígérte meg. Közreműködnek Reismann Mórné, dr. Olasz Béláné, dr. Verzar Istvánné, dr. Váli Péterné, dr. Léway Béláné, Tripsó Sándorné, dr. Steiner Ervinné, Czillér Imréné

A ropogós lacipecsenyét és a nagyszerű gulyást a mészáros-testület által élő ajándékozott tehén és sertés húsból az

alföldi csárda

fogja kimérni. A csárdasátor agilis vezetői: Mester Mihályné, Sztupár Trajáné, Bodnár Béláné, ifj. Rácz Jánosné, Tóth Sándorné és Czirácz Kálmánné.

A virágsátor

a Zsidó Leányegylet s a névsort, miután még nem kaptuk kézhez, legközelebb számunkban közöljük. Tevékeny tagjai a virágsátnak Pásztor Klárika és Mihályi Ágika. Közreműködő hölgyek: Ramminger Istvánné, Irimi Mihályné, Kovács Józsefné, Donó Árpádné, Mester Juci, Nagy Jolán.

Czillér Imre
nagyáruházában.

Az attrakciós sátorok

sorában elsősorban kell felemlitenünk a szabad-szinpádot, melyen a közönség köréből is bárki felléphet.

A Szabad-szinpádon felvonul a Bonbonniere művészgárdájának minden jelese: Tábori Emil, Jaulusz Morini, Zöldi Márton, Árvay Pál, Papir Gyurka stb. A bohózatban szerepel Friss-Margit. Fellép a Priscilla-dus, egy csodaszép nő és egy elegáns fiatalember, akik a jövő szezón divatos táncait mutatják be. Gerő Imre zongoraművész is szerepel.

A Városi Színház reprezentáns művészei sorából fellépnek Kelmay Ilonka, Kovács Kató, Vajda László, Tolnay Andor, Kiss Gyula, Gróf László, Pattantyus, Erényi Böske, Kertész Mancsi, Homokay Pál, Madas István, Stoll Béla, Harsányi, Békéssy, Horváth Marietta, Galambos, Daka, Berengh, Szatmáry.

Akrobata-táncokkal szerepel egy öttagú cowboy csoport.

Az éjjeli kabaré

keretében lép fel Pintér Böske s a színháznak azok a tagjai, akik a délutáni és esti előadások miatt a Szabad-szinpádon műsorán nem vehetnek részt. Lesz líkőrkörszereplés, sör- és bor-verseny. A győztes cég emléklapot kap.

Paprika Jancsi színháza

a gyermekszerep vidám szórakoztatására szolgál. Sebestyén Lajos bábjáték-színháza működik itt.

Egy külön sátorban Földes Imre, a kiváló rajzoló gyors karrikaturákat rajzol, míg Iványi Jenő a jónévű iparművész a közönség előtt bárkinek azonnal batikol zsebkendőt, nyakkendőt, lesz amerikai árverés, természetesen confetti- és serpentin-szórás, szerencsehalászat, karikadobás és „Nem vagy leány Berci” címen egy mulattató játék. Nem marad el az obligát lepényevés, zsákfutás, bögreverés a fiatalok szórakozására. A tűzijáték sajnálatos szállítási akadályok miatt elmarad.

A szépségverseny

asszony és leány győztesének fényképeit közli a kolozsvári Vasárnapi Ujság, a bécsi Panoráma, a budapesti Színházi Élet és a nagyváradi Színházi Ujság. A győztesek díszes oklevelet kapnak.

*

A rendezőség felkéri a csizmadia iparos urakat, hogy felajánlott sátraikat ma délelőtt szíveskedjenek kiszállítani a Rhédey-kertbe.

*

Felkérés! A rendező bizottság felkéri azokat az ajándékozókat, akik vasárnapra ígérték ajándékaik elküldését, hogy a délelőtti folyamán szíveskedjenek eleget tenni ígéretüknek.

*

A közreműködő hölgyek délutáni megjelenését 2 órára kéri az ünnepély rendezősége.

A tanfolyamos tanítók utazása

Egyik nagyváradi lap arról írt, hogy a Kimpulungba és Craiovába menő magyar ajku tanítók jelentkeztek a nagyváradi tanfelügyelőségen, hogy fizetésüket fölvegyék, miután a tanfolyamra saját költségükön kell utazniuk. A közlemény szerint azonban az ott jelentkezett tanítók fizetéseiket nem vehették át és ezáltal kellemetlen és szorult helyzetbe sodródtak.

Az ügyre vonatkozólag Tulbure György tanfelügyelő az alábbi nyilatkozatot tette:

A tanfelügyelőség, mint minden ügyben, úgy ebben is, azon volt, hogy a tanításnak ezt az útját könnyítse.

Ez a tanfolyam a magyar ajku állami tanítói kar érdekében lett szervezve. Az állam e téren horribilis áldozatot hoz. A július-augusztus hónap szülő fizetési státusokat külön dolgoztatták fel, egy tanítónak külön ment Kolozsvárra, hogy a fizetési utalványokat lehozza. Az utalványokkal együtt utaztak haza is tért. Pénteken a tanfelügyelőség egész személyzete dolgozott a nyugtákon és szombaton reggel a Craiovába és Kimpulungba utazó tanítók kivétel nélkül felvették két óra szülő fizetéseiket.

En magam két külön vagon eszközttem ki részükre és szombaton délelőtt a személyvonathoz csatolták a vagonokat és magam, valamint az egész tanfelügyelőségi személyzettel kísértük ki őket és meggyőződünk jó elhelyezésükről.

Az aradi ujságíró-kongresszus első napja

Aradról jelentik: Az erdélyi magyar ujságírók kongresszusra gyűltek össze Aradon. Tegnap érkeztek meg Erdély minden városából a magyar ujságírók, akiket az aradi ujságírók fogadtak. Tegnap délelőtt diszkozyülés volt a városháza nagytermében. Elsőnek dr. Pál Árpád üdvözölte a jelenlévő Costa Forit és Mille Constantint, mint a kisebbségi ujságírók megértő, igaz barátját. Falus Lajos aradi ujságíró az aradi sajtó nevében üdvözölte a kongresszust. Angel István dr. aradi polgármester Arad város, Mille Constantin a bukaresti sajtó, Streitmann a bukaresti sajtószindikátus nevében üdvözölte a kisebbségi magyar sajtó képviselőit.

Az aradi román sajtó részéről Catzel ujságíró, a román írók nevében Lupu Illie beszélt.

Ma kerül a sor az ujságírók egyetemét érdeklő gazdasági kérdések megbeszélésére.

Velünk maradnak az eltávoztak

Egy világsszabadalom Nagyváradon

Maeterlink világhírű Kék madárjában a két gyermek a boldogság kék madarát keresi a földön s a föld alatt. Eljut a másvilágra is, ahol egy szobában megtalálja szüleit, akik alusznak, de megérkeztükre magukhoz térnek és élnek. Tiltal, a fiu, megkérdezi apját:

— Ti nem éltek mindig?

— Mi, mondja az apa, mindig élünk, mikor az élők ránk gondolnak.

A maeterlinki gondolatot valósítja meg most az Iza filmlaboratórium vállalat. Kedveseink, szeretteink, ismerőseink és barátaink az új népvándorlásban el-elhagynak bennünket, a halál is sokakat elválaszt tőlünk. Ami tőlük marad emlékül, az holt dolog, egy fénykép, amely a merev arcvonásokat tükrözi vissza, de nem magát az egész embert mutatja.

Az Iza a mozgó, élő emberről készít filmet, úgy, amint az eltávozó vagy nekünk mindig drága ember élt, mozgott, beszélt, mosolygott, örült az életnek, amint megcsillant a szeme, ragyogott az arca. Amint mozgott kertjében, kedves butorai között szobájában vagy kiránduláson. Az Iza elkészíti a felvételt mindenkiről, családkról és csoportokról s ezt a filmet bár mikor el lehet játszani a moziban vagy otthon, társaságban. Az Iza accumulátoros gépei készséggel vetítik a filmet a vászonra, amelyen a távollevők s elhaltak mindig új és új életre kelnek, mikor őket látni kívánjuk.

A film mindenki otthonában felvehető s elkészíthető, a nyári szezón kedvez a lakásban való felvételeknek. A költőiesen szép s kedves találmány első sikerült felvételét az Atlantic s az Apolló mozija mutatja be egy Nagyváradról Amerikába költözött, ismert családról. Örök és megbecsülhetetlen emléket szerez, aki az Iza-hoz fordul (Szigligeti-utca 13.) s hozzá tartozóiról s önmagáról ilyen filmet készíttet. Az idő elrabolhatja szeretteinket, de valódi énjük megmarad nekünk a filmen s naponta megnézhetjük őket, amint éltek s örültek az életnek. A film segítségével a család együtt van.

Felvilágosítást s tervet az Iza filmlaboratórium ad. Hely, idő kiválasztása a megrendelő joga.

Fehér és tarkabab

házi korpa és mindennemű termények a legolcsóbb áron kaphatók a

Banca Frontiera S.A. árusztályánál
Str. General Mosoiu (Mezei M.-u.) 2.
Előleget nyújtunk új terményekre

Zsidó cégek alkalmazták az ébredő terroristákat

A Club-kávéházi bombamerénylet mozása valószínűleg holtpontra jutott. Az újabb házkutatások sem vezettek eredményre. Jelentkezett egy kereskedő, aki után, amikor kilépett a Club-kávéházból, azt kiáltott egy izgatottan sűrűlődd ismeretlen fiatalember:

— Milyen mázlija van ennek a zsidónak?

A főkapitányságon olyan volt a hangulat, hogy az országos főkapitány lemond a parlamenti támadás miatt állásáról.

A „Magyarország” munkatársának Mininovich rendőrfőkapitány a következőket mondta:

— Nekem nincs módomban arra, hogy a parlamenti beszédekkel foglalkozzam és az adatainak helyességéről és helytelenségéről véleményt mondjak vagy nyilatkozzak. Az az azonban mondhatom, hogy a legszorosabb vizsgálatot rendeltem el, hogy az állítólagos akta-nem-iktatásban, mint a belügyminiszter figyelembe ajánlott egyéb, a rendőrségre vonatkozó adatok dőseiben.

Ezután megkérdezte az ujságíró főkapitányt arról, hogy a pillanatban hogyan áll a Club-kávéházi mozás ügye?

— Még a mai nap folyamán újabb házkutatások lesznek, mondotta a főkapitány. Körülbelül hetven házkutatást tartunk eddig, nagyon sok volt az előlítottak száma, de sajnos, eredményeket még akkor sem értünk el, amikor a belügyminiszter ültet az egymillió koronás jutalmat. Úgy látszik, nem azért nem jelentkeznek a emberek, mert nincs szükségük az egymillió koronára, mert csak egy-két ember tud legfeljebb a bűntény elkövetésére, akiket a sorozatos bűntények olyan szan kapcsolnak egymáshoz, hogy egykoronát nem ér meg nekik az egymillió koronára, mert akkor önmagukat is környékezteték a juttatásuk.

— Kénytelenek voltunk az őrizetbe tartott fiatalembereket szabadon bocsátani, mert alibi-jüket pontosan igazolták. Így hogy ezeket az embereket ki akartuk volna cserélni Pestről, azonban ez nem volt kielégítő, éppen annál az érdekes körülménynél, hogy az őrizetbe vett emberek,

akik annakidején különféle bűncselekményekkel, Britanniás eseményekkel a Club-kávéházi támadásokkal voltak vádolva, éppen zsidó cégeknél vannak alkalmazásban,

ahol a cégek tulajdonosai és vezetői a lehető legrendesebben látják el munkájukat.

Nagyszabású fényképiállítást

rendeznek a közel jövőben. Ennek célja tudásom kibővítésére a mai napon heti tanulmányútra Budapest, Wied Berlinbe utazom.

Fényképiállításon legfőképpen

gyermek fényképekből

lesz összeállítva. Továbbá a fényképezés összes legújabb technikai eljárásait különböző kivitelben bemutatom.

Tanulmányútam ideje alatt, amikor lesznek, elsőrangú operatőrt szereztem, ki izléses felvételeket elsőrangú dolgozásban készít.

Kérve távollétem ideje alatt is a érdemű közönség szíves pártfogását adtam kiváló tisztelettel

Róna Jenő fényképész

Alexandri (Teleki) utca

* A világhírű Dreher-Haggenmüller világos és dupla maláta sörök ismét hatók.

* Ruhavászon, lüster, tennisszövet, öltönyszövet különlegességet legolcsóbban SZÉKELY posztóáruházában, Strada ram lancu (Kossuth)-utca 5. szám szerezhetők be. Fenti cég béléseinkben az elismert specialista.

ESZAKI HÍR

* **A királyi pár Szovátán.** Bukarestből jelentik: Mária királyné július 15-én érkezik Szovátára, ahol huzamosabb ideig fog tartózkodni. A nyár folyamán több napig Szovátán fog tartózkodni Ferdinánd király is.

* **Mussolini bankettje Bratianu tiszteletére.** Rómából jelentik: Mussolini olasz miniszterelnök tegnap bankettet adott Bratianu Vintila román pénzügyminiszter tiszteletére, amelyen a kormány tagjain kívül számos előkelő olasz politikus is részt vett.

* **Megkezdte a városi pénztár a kifizetéseket.** A városi pénztár tegnap megkezdte az elmaradt számlák kifizetését. A kifizetések zavartalanul folynak.

* **Saguna ünnepség.** Saguna metropolita halálának ötven éves évfordulója alkalmából a görög keleti egyház nagy rekviemet tart a hatóságok részvétele mellett.

* **Önkéntes tűzoltótiszteket,** altiszteket és tűzoltókat felhívtam, hogy az ujságírók által f. évi július hó 8-án a Rhédey utcában rendezendő népünnepélyen rendtartás céljából okvetlen jelenjenek meg. A tűzoltók az öltönyt délután fél egy órakor posztó egyenruhában, felszereléssel, kábelkötéllel. Morariu Georghe főhadnagy.

* **Az ujságírók ünnepélyén este cigánytánc mellett tánc.**

* **A NAC választmányi ülése.** Felkérte a Nagyvárad Athlétikai Club választmányának tagjait, hogy július 8-án, vasárnap délután 11 órakor a városi ház tanácsstermében megrendezendő választmányi ülésen a rend fontosságára való tekintettel, teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

* **Visszaadtak egy hegyet.** Sopronból jelentik: Irottó hegyiséget, a rajta fekvő pártorony községet, amelyet az osztrákoknak ítéltek oda a határkiigazító bizottság, tegnap visszacsatolta Magyarországnak.

* **Elszökött egy sikkasztó tisztviselő.** Három nappal ezelőtt került lakat alá a szélhámos s már újat produkáltak Nagyvárad bűnözésre hajlamos linkjei. Kobi Béla a Temesvári Sörgyár Rt. Nagyvárad üzemének igazgatója feljelentést tett az üzem egyik tisztviselője, Eiszstiller Gyula ellen, aki tegnap szonötezer leit vett fel üzletfelektől és megszökött. Eddigi jelek szerint egy artissztársaságában szökött meg és valószínűleg külföldre menekült. A rendőrség nyomoz a sikkasztó után.

* **Gyászrovat.** Szabó Emil vendégszolgálat, egykori nyomdai gépmester, 62 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor lesz a Nilgesz-telepen levő Bánát-lakból. A gyászbeszédet alkalmából felkértek a nagyvárad grafikai munkások Gutenberg Dalkörének működő tagjai, hogy a temetésen a délután fél 4 órakor megjelenni sziveskedjenek. A Dalkör Vezetősége.

* **Hönig Albertné,** született Grünbaum Szeréna péntek este hosszas és kiáldozat szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 10 órakor lesz a Teleki-utca 10. számú gyázházából.

* **Romániaiak részvétele az olasz művészeti kiállításokon.** Nehány nap ezelőtt nyílt meg a Milanó közelében levő Sforza királyi kastélyban, amelyet Victor Manuel az államnak ajándékozott, a nemzetközi művészetek nemzetközi kiállítása. A kiállításon Európa majdnem összes nemzeti köztársaság magyar és román művészek is résztvettek, az utóbbiak kitűntek karakteres népies munkáikkal. A kiállítás egész október végéig nyitva marad. Nagyváradban július 16-án nyílik meg a harmadik nemzetközi kereskedelmi és ipari kiállítás. A kiállítás július 16-án nyílt meg a

király jelenlétében a szokásos évi gazdasági kiállítás, amelyen romániai cégek is résztvesznek. A kiállítás külföldi látogatóinak az olasz kormány jelentős utazási kedvezményeket nyújt.

* **Az ujságírónapon minden attrakcióhoz szabad bemenet.**

* **Viktória—NAC.** Ma délután méri össze erejét Kolozsvár bajnokcsapata a NAC-cal. A meccs külön érdekessége a Viktóriának megerősített összeállítása, mellyel szemben a NAC Kiniglivel megerősödve komplett csapattal veszi fel az igen nívósra igérkező küzdelmet. Jegyek vasárnap délelőtt még az Elit kávéházban előre válthatók.

* **Munkások!** Ma délelőtt 10 órakor lesz a munkásság nagygyűlése az Atlantic mozgóban, ahol a ti érdekeitekről lesz szó. Mindenki ott legyen. A szakszervezeti tanács.

* **Orvosi hír.** Dr. Costa Romulus szülész és nőorvos rendeléseit Uri-utca 11. sz. alatt megkezdte. Rendel. d. u. 3—5-ig.

* **Gyulai Lili temetése.** Nagy részvétel mellett tegnap kísérték utolsó útjára Gyulai Lilit, a Nagyvárad Takarékpénztár fiatalon elhunyt tisztviselőnőjét. Gyulai Lili a szorgalmas tisztviselő példaképe volt, hirtelen lett beteg s tragikus halála gyászoló családján kívül a Nagyvárad Takarékpénztár egész igazgatóságát és tisztviselői karát lesújtotta.

* **Az izr. nőegylet leányárvaházának** adakoztak: Weiszlovits Lajos 500, Schwartz Armin 100, Weisz Nándor 100, Kolliner Miksa Fleischer Ignác elhunyt alkalmából 100, Büchler Mártonné 100, Steinschreiber Sándor Félix-fürdői szerencsés megmenekülése alkalmából 200, Weisz Gézané 50, Schleifer Vilmosné 25. R. A. né 45 lei. Az „Aggok Otthona” részére özv. Amigó Mórné alapítványához 500 lei. Az összes adományokat hálásan köszöni az Előzőség.

* **Mindnyájan menjünk ma az ujságíró napra!**

* **Neurastheniás embereknél,** kiknek gyengeségét a hasi szervekben fölmerülő zavarok okozzák, a Ferenc József keserűviz rendbe hozza a gyomor és a belek működését, s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

* **A rózsacsokrok százai** és az összes idényvirágok illatával lesz kellemes az a kedves nyári táncmulatság, amelyet a jövő vasárnap, délután 4 órakor rendeznek a Karger-féle árnyas fákkal bővelkedő kert helyiségben a nagyvárad grafikai munkások és a Gutenberg Dalkör lelkes tagjai. A művészi dalnak kedvelői máris lázasan várják a napot, amikor is a több hónap óta tanult szebbnél-szebb dalukat mutatják be derék dalosaink nagyszerű, vidám műsor keretében az őket szerető, megértő értékelő közönségnek. Külön figyelmet érdemel azonban az tarka, színes vidám műsor, mely sok bohóság között magában foglalja a tréfás aktualitások egész sorozatát. Lesz alkalmi, humoros ujság, amelyben szellemes és tréfás közlemények jelennek meg. A világposta új beosztásával szintén feltűnést fog kelteni, ugyanis a kacsavadász is. Az agilis vezetőség több mint 2000 tombolatárgyat sorsol ki, és minden egyes szám nyerni fog. Ki lesz sorsolva 3 pár női és férfi laccipő, egy értékes manikűrkészlet és sok-sok egyéb értékes tárgy. Lesz kwirtili-verseny, egy speciális nyomdász társasjáték, majd a szépségverseny, szerpentin és konfetti-csata. A szépségverseny és csunyaverseny nyertesei értékes díjakat kapnak. Szóval a tréfa és bohóság jegyében fog lefolyni a délután; este 9 órakor tánc lesz. A belépti díjak mérsékeltek.

* **Értesítés.** A Háztulajdonosok Szövetsége tagjait és összes háztulajdonos társainkat értesítjük, hogy szövetségünk gazdasági ügyosztálya tagjainak a gazdasági életet érdeklő minden kérdésben rendelkezésére áll. Nevezetesen tagjaink vagyónak tűzveszély elleni megóvása szempontjából részt vesz

az ingatlanoknak, a jelenlegi értékviszonyoknak megfelelő összegre biztosítása és illetve a biztosítási összeg magasabbra felemelése munkálataiban, elősegíti az előnyös vízvezeték-szerelői és szeméthordási szerződések megkötését, részt vesz tagjai házladási, vagy vételi ügyletei közvetítésében és elősegíti hiteltelgényeik kielégítését. Jogügyi osztályunk tagjainak lakás-, bérleti és adóügyekben díjtalan felvilágosítást nyújt. Ezen előnyöket csak a szövetség tagjai élvezhetik. Tagként minden ház- és telektulajdonos beléphet. A belépő tag javára beszámítjuk a biztosító társaság által szövetségünknek az első biztosítási évre átengedett biztosítási jutalékot. További részletes felvilágosítások titkári hivatalunkban (Avram Iancu, ezelőtt Kossuth Lajos-utca 15-a sz.) szerezhetők. A Nagyvárad Háztulajdonosok Szövetsége.

* **Hölgyek érdeke felkeresni Rimanóczy-utcán Kertész Reklám női-divat szövet, selyem, vászon-üzletét, mert ott az árak olcsóbbak, mint bárhol.**

* **Szégyen, gyalázat!** címmel mutatta be tegnap este a Bonbonniere Satyr nagyszerű hatáson egyfelvonásosát Tábori Emillel a főszerepben. A sablonos, kizárólag nevetéscélt szolgáló bohózatoktól elütő életkép, melynek bájos és lélekbenmarkoló meseje úgy van megírva, hogy hol hangulatos, hol groteszkül humoros. Tábori falusi kántor alakítása egyedül álló. Soltészné nehéz szerepét nagyszerűen oldotta meg. Az Árvay-pár egy parasztagzda illetve a felesége szerepében nyújtott elsőrendűt. Külön kell megemlíteni a nagytehetségű Friss Margitot, aki egy parasztesztr szerepében felülmúlt minden várakozást. A sikerhez hozzájárult Newor! Zöldi és Papir is. A Szégyen-gyalázat érdekessége, hogy minden szerep főszerep. Az új magán és táncszámok, élükön Jaulusz és Zöldivel egészítették ki a műsort, mely ma este 9 órakor újra színre kerül. Holnap, hétfőn este Tábori új bohózata a Kormányozható góly a kerül színre a Bonbonniere hétfői intim-estjén.

* **Már megjelent az Ördög a következő szenzációs cikkeivel:** Freiburger. Nagyvárad vezető elméi nyilatkoznak. — Aki kárterítést kér, mert zsidó lett. — Pénz, nagy a te hatalmad. — Ujságírók napja. — Az elfelejtett nászéjszaka. — Sikkasztók köre. — Szereltem a fogházig. — Szigeten tréfla a sólet. — Ördög-sport. — Ördögpirulák stb. stb. Ára 6 lei. Kapható minden hírlapárusnál.

* **Feledi Sándor ingatlanforgalmi ügynök** lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16—27. Található 1—3 óráig.

* **Bura Sándor** hírneves zenekara a Püspök-gyógyfürdő terraszán naponta háromszor hangversenyez.

* **Férfi öltönyöket** legújabb divat szerint készítenek. Bérlet-vasalások megállapodás szerint, Lőv Jénő férfiszabó Kőrös-utca 8.

Naphalál hófehér	Antichlor
Sósav nyers és vegytiszta	Chromtimsó
Kénsav (Vitriol)	Kénátrón
Szulfátsav	Bőrfehérítők minden színben
továbbá anilin festékek,	
valamint különféle technikai vegyszerek és az összes falfestékek német gyári lerakatainkból legolcsóbb árakban kaphatók	
1188	
Ullmann József és fia cégnél	
Nagyvárad, Teleky-utca 34. — Telefon 14—99.	

Uj formájú **fürdő-sapkák 60!**

örösi választék.

Barna Miklós illatszertárában
R. Ferdinánd Rákóczi ut 2. Bazár-épület
Visszonteladóknek árendegmény

* **A Színházi Ujság ünnepi száma.** Nagyvárad színházi közönségének kedvelt lapja, a Színházi Ujság az Ujságírónap alkalmából ünnepi számot adott ki, amely rengeteg ötletes cikk és apróság keretében foglalkozik a nagyváradai ujságírókkal, köztülve a színikritikusok, a színházban eredeti színművekkel szerepelt ujságírók arcképeit. Az ujságírónap teljes programját is közli a Színházi Ujság ünnepi száma, a melyet az ünnep területén színészrikkancsok fognak árusítani az ujságírónap javára.

* **Nagyváradon mindenki perzsaszőnyeget készít.** Érdekes, hogy amióta a perzsaszőnyeg szövésének titka elkerült Nagyváradra is, a legelőkelőbb uri családok is házilag készítik el szőnyegeiket. Czillér Imre Szent László-téri nagyáruháza gondoskodott arról, hogy az összes, a szőnyeg szövéséhez szükséges anyagok, úgy a perzsaszőnyegszövő, valamint lenszövő és felvető fonalak nagyban és kis mennyiségben ott kaphatók. A cégnek különben saját szövődéje van, amely rendelésekre szőnyeget rajz és terv szerint készít.

* **Két forradalom tüzeiben.** Böhm Vilmos könyve. Kapható a Hegedüs Hirlap-irodában.

* **Hölgyek figyelmébe!** Hajnal és Rózsa vászon- és női-divat áruháza Vulkán József-út 1. (Nagy Sándor-utca) a vendéközönség figyelmébe ajánlja dúsan felszerelt finom áruészletét. Rumburgi, len, és vászon damaszt ágyszőnyegek, 130 centi széles batiszt, 150 és 220 centi széles függöny és ágyszőnyeg, Tuszor, Grenadin, Opál, Liberti és selyem batiszt, Zephirek, zsebkendők, harisnyák, zoknik és paplanokból nagy választék.

* **Harisnyák, keztyűk, gyermektrikók** legolcsóbban Blumnál Körösparton.

* **Manometer!** (fesz mérő) Súlyok és mérlegek hiteles javítását, telefonfelszerelést, valamint minden egyéb fémipari munkát vállal Rajz Andor elektro- és precízió mechanikai műintézete Szalárdi utca 9. szám. (Rosenzweig-palota.)

* **Folyó hó 11-től folytatódik 10 napig tartó idényutáni olcsósági vásárt tart a Körösparti Áruház, rendkívül leszállított árakkal.**

* **150 lei egy Linon-kalap fehér és színes,** csak a „RITA”-ban, Teleky-u. 24. sz.

* **Önmagát csalja meg, ha nem Olla gummit használ.**

* **Jó harisnyákat olcsó árban** Fischer-nél, a Sas-passagenban.

* **Universul (Moga és Pántos) Ált.** Ipari, Kereskedelmi és Bizományi ügynökség, beadványok szerkesztése, fordítások, lakásügyek, házladások és vételek, utlevelek, Saguna (Kapuczinus) utca 2. Telefon 812.

* **1000 méteres** Isz cernákat vásárolhat Fischer-nél, Sas-passagenban, legolcsóbban.

* **Kedden, csütörtökön, pénteken** délután 8—10-ig, délután 2—4-ig maradékvásárt tart félárban a Körösparti Áruház.

* **Ma már mindenki tudja, hogy a legszebb női kalapok és kalapdiszkek** legolcsóbban Hevesi „Párisi divataruházában” Zöldfa-utca szerezhető be.

MOZI

— „Cagliostro grófja” — **Dorian-Film** színház. Ennek a ragyogó filmnek a felvételei a schönbrunni kastélyban és parkban készültek. A csodaszép termek mind láthatók ebben a filmben, mert a technika itt csodát produkált. Eddig a szobajeleneteket mesterséges diszletek közt játszották le, ebben a filmben azonban tényleg a káprázatos schönbrunni termekben folyik a játék. Láthatjuk a mesészerű japán-szobát, a páratlan tükörtermet, Mária Terézia grandiózus hálószobáját. A filmszínészek

elitje: Reinhold Schünzel, Conrad Veidt, Karl Goetz, Hanny Weisse és Anita Berber, a meztelen táncosnő művészetük legjavát adják ebben a darabban. A pazar kiállítás és érdekes cselekményű film ma, vasárnap látható utoljára a Dorian-Film színházban.

— **Harry Pel** játsza a főszerepet az „Apolló” és „Atlantic”-nyárimoziban színpadra kerülő szenzációs kalandor drámában a „Fekete boríték”-ban. Az amerikai felső tízezer női közül egyik legszebbike partnere a világhíres Harry Pielnek és együttes bolyongásuk közepette olyan izgalmas és bravuros jeleneteket játszanak művészi könnyedséggel, hogy a néző szinte valószínűságnak nézi — pillanatnyilag — játékukat. Szenzációs Harry Piel körútjának szereplője is, melyek az okos és gazdájukat minden veszélyben követő állatok mintaképei. A rendkívüli nagyhatású filmen kívül egy kacagtató vígjáték „A portás a szanatóriumban” is színpadra kerül. A szenzációs Harry Piel kép 3 napig: vasárnap, hétfőn és kedden kerül bemutatásra. Előadás vasárnap az Apollóban 3, 5, 7 és 9 órakor, az Atlanticban 9 órakor kezdődik.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u.: Három a kis lány, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Boccació, bérleten kívül.

Hétfő: Gyermektragédia. Egy asszony, négy asszony, A) bérlet 128. szám.

Kedd: Boccació, bérleten kívül.

Szerda: Tosca, Tiron Sylvia, a kolozsvári Román Opera tagjának fölléptével, mérsékelt emelt helyárakkal.

Csütörtök: Szobalány, A) bérlet 129. szám.

Péntek: Bajadér, Somogyi Emmy, a kolozsvári Magyar Színház szubrettjének vendégfölléptével, rendes helyárakkal.

Szombat d. u.: Elefánt, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Fauszt, Kálmán Oszkár és Fleischer Antal vendégjátékával, felemelt helyárakkal.

Vasárnap d. u.: Gróf Rinaldó, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Levendula, bérleten kívül.

Hétfő: Aranymadár, A) bérlet 130. szám, utolsó bérletszám, Somogyi Emmy, a kolozsvári Magyar Színház szubrettjének vendégfölléptével.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál a rendes pénztári órákon.

Mignon

Nem a megérdemelt érdeklődés közepette zajlott le a budapesti vendégművészek második opera-estélye. Közönnel valóldhatnám a város színházjáró közönségét, ha nem az évad végén járnánk, amikor három opera-estét egy héten már nem bír meg a nem nagy körből sorozódó mindig egy és ugyanazon opera-közönség. Különben az est a legszebbek egyike közé tartozott. Kálmán O. Lotarinja ez alkalommal is sok szépet nyújtott és magasra emelte az est nivóját, de semmiben sem maradtak mögötte a mi együttesünk tagjai sem. Kelmay poetikus Mignonja, Baranyai ragyogó Philinje egymással vetekedtek, míg Vajda Meister Vilmosa teljessé tette az összjátékot. Kedves volt Kertész Mancsi és jók Berengh és Békési. Fleischer karmester egész temperamentumát belevitte az előadásba és mindent kihozott, amit az adott körülmények között nyújtani lehetett és bizonyára megtanulta még jobban értékelni a sokszor lekicsinyelt vidéki karmesterek küzdelmekkel teljes kulturális munkáját.

B.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a Három a kis lány kerül színpadra, este pedig a nagy sikerrel felújított Boccaciónak lesz a második előadása bérleten kívül.

— **Egy asszony, négy asszony és Gyermektragédia.** Hétfőn este A) bérletben Schönher három felvonásos színműve, a Gyermektragédia, utána Harsá-

nyi Zsolt és Vincze Zsigmond egyfelvonásos operettje, az Egy asszony négy asszony kerül színpadra, színműben Jósika, Kiss Gyula és Homokai vesz részt, az operettben Pintér Böske, Perényi Kálmán és Gálfi Anna játszanak.

— **Boccació.** Kedden este a nagyszerű Boccació lesz a színház műsorán Pintérrel, Kelmaival a színpadon, de e nagy operettben a társulat egészen együttese is részt vesz.

— **Tosca Tiron Sylviával.** A kolozsvári Magyar Opera legnépszerűbb operaénekesnője fog lépni szerda este Puccini Tosca operájában, melyben vendégművésznő az egyetlen női szerepet, Tosca énekli. Ez az előadás bérleten kívül lesz megrendezve mérsékelt emelt helyárak mellett.

— **Szobalány.** Csütörtökön este Heneq Bilhaud legszellemesebb vígjátékát ujtja fel a színház, ez a Szobalány, melyet a budapesti Magyar Színház műsorára tűzött. E kitűnő vígjátékot Tóth Elek rendezte, a főszerepeket pedig Jósika, Kés, Benes, Körösi, Kertész Mancsi, Tóth, Haányi, Homokai, Stoll és Kornai játsszák. A Szobalány bérletben kerül színpadra.

— **Fauszt Fleischerrel és Kálmán Oszkár.** Szobaton este Gounod Fauszt operáját fogjuk látni, mely alkalommal Mephistót Kálmán Oszkár játssza, Margaretát Kelmay, Fausztot Vajda, Mártát Fajta, Janka, Siebelt Kovács Kató, Valentint Békési, nekart pedig Fleischer, a kiváló dirigens vezérli.

— **Levendula.** Az idei szezon egyik legnagyobb sikerű operettje, a Levendula vasárnap este kerül színpadra Pintér Böskevel Déryné szerepében. Az operett szerepeket az operett-együttes kiválói játsszák.

LEGUJABB

Folynak a kommunista letartóztatások

Budapest, július 7. A kommunista összeesküvés ügyében a rendőrség nagy készültséggel nyomoz. A vizsgálat során eddig Pécsen a bányamunkásság közt hét, Győrött nyolc, Miskolcon, Kálcán és az ország többi részében harminc embert állítottak elő.

Forradalmi mozgolódás Spanyolországban

Madrid, július 7. A legutóbbi hírek szerint Spanyolországban katonai forradalmi mozgolódás van a marokkói katonaságról. A guikra tábornok, akinek gőtt egy egész hadsereg áll nézeteltérése miatt van a szenátussal. Az összeköttetés Barcelona és Madrid között megszakadt.

Tőzsdei jelentések

Zürich, július 7. Nyitás: Berlin 00.028, Newyork 583 fél, London 2663 fél, Páris 3375, Milánó 2460, Prága 1770, Budapest 0.6 fél, Bukarest 285, Bécs 0.0082.

Bukarest, július 7. Zárlat: Devizák: Páris 1170, London 915, Newyork 220, Róma 870, Zürich 3490, Prága 602, Bécs 220, Berlin 11, Budapest 232.

Valuták: Márka 15, font 915, frank 1240, svájci 35, lira 885, dinár 220, dollár 203 fél, osztrák 28, magyar 180, szokol 20.

Zürich, július 7. Zárlat: Berlin 00.028, Amsterdam 231, Newyork 583 fél, London 2682, Páris 3385, Milánó 2460, Prága 1750, Budapest 0.06 fél, Belgrád 605, Bukarest 285, Varsó 00.050, Bécs 0.0082.

NYILTTÉ

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a folyó hó 20-án közzé tett nyilatkozat, hogy az „Express Ügynökség” megszűnt volna, nem fedi a valóságot.

Fenti ügynökség tovább működik, kéri Kálmán ügyvezetése mellett.

EHRICH MANA
cégtulajdonos.

Felhívom a hölgyek és masamódnék figyelmét, hogy a **Klein-féle kalapgyár** 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb izlésnek megfelelően bármilyen formákra átalakít. 380

Egy hazaárulási per izgalmai

Párist most, a holt szezon kezdetén, amikor a boulevard-lapok a politika nagy szenzációi híján a kalandorriportokat hozzák ki öles betűkkel, megint izgalomba hozza a régóta folyó „nagy pör” utolsó tárgyalása. Ernst Judet-ről, az Eclair volt szerkesztőjéről van szó, akit hazaárulás vádjával állítottak a párisi esküdtbírók elé. Judet egyszer, az idén februárban már in contumacia életfogytiglani deportációval sújtották: Judet akkor Svájcban tartózkodott s így távollétében hozták meg ellene a súlyos ítéletet. Közben azonban visszatért Párisba és jelentkezett a párisi rendőrségnél.

A Judet-ügy előzményei igen érdekesek. Az első vádat egy svájci festőnek, Hans Bossardnak felesége emelte Judet ellen. Bossardné válóban volt az urától, akinek Judet jó barátja volt. Az asszony 1918. novemberében levelet írt a berni francia követségnek s ebben leplezte férjének és Judetnek „állítólagos” összeköttetéseit Romberg német követtel. A levélben Bossardné és szakácsnéja éjszakai összejeveztelekről, nagy pénzösszegekről beszéltek; a pénzt Bossard — mondja a feljelentés — kémkedési szolgálataért kapta. Judet ellen is megindult a hajsza: a háború utolsó fázisában a felkorbácsolt francia közvélemény mindenütt árulókat szimatolt és Judet is csakhamar magára vonta a gyanút, amikor nepilly-i villáját elhagyta és Svájcba telepedett le. A Brüsszelben maradt német archivumot francia hivatalnokok vizsgálták végig, akik két sürgönyt találtak az otthagyt írások között. A sürgönyöket Jagow államtitkár és báró Lancken-Wakenitz, aki a párisi német követség első tanácsosa, majd a háborúban brüsszeli német meghatalmazott volt, váltották egymással. A telegramokban arról volt szó, hogy Judetet meg kell nyerni a franciaországi német propagandának. A közvetítés Bossardra várt volna, akiről a táviratok álneven mint Pilátus-ról emlékeztek meg. A propaganda megindításáért Judet hosszas habozás után két millió frankban állapodott meg: a Judas-pénzért — mondja a vádirat — arra kötelezte magát Judet, hogy lapját, az Eclairt is a német-barát propaganda szolgálatába állítja.

Judet kereken kijelentette, hogy a vád adatai szemenszedett hazugságok és ezt be is fogja bizonyítani. A tárgyalásra tanúként a mai Franciaország legismertebb politikusa és közéleti férfiai kaptak idézést. A bíróság elnöke Gilbert, aki a szenzációs párisi tárgyalásokat rendszeresen vezetni szokta. Érthető a francia főváros izgalma, mert a tárgyalás előtt olyan hírek szivárogtak ki, hogy Judet részéről szenzációs leleplezések várhatók, amelyek Clémenceau táborát erősen kompromittálják.

Az első tárgyalási napon a tanúk a közönség számára fenntartott padok iorészét megtöltötték és a tárgyalási terem úgy fest, mintha valósággal politikai és katonai méltóságok gyülekezete volna. Két nő vonja magára a figyelmet az uniformisok s férfiruhák érdekében: az egyik Bossardné, aki fekete ruhában jelent meg. Nagyon ideges. Judet felesége elegáns szürke toalettben van és még az első nap visszautazik Svájcba, ahol fia betegesen fekszik. Judet hetvenkét éve mellett is igen friss és életerős jelenség. Rendkívül nyugodt, mosolyogva hallgatja végig a hosszú vádiratot és aztán nyugodtan így szól: Végre el-

értem céloimat, négy évi hosszas fáradtság után. Most végre megmondhatom azt, ami a szívemet nyomja és védekezhetek az ostoba és nevetséges vádak ellen. Elhagytam Franciaországot, de csak azért, hogy Franciaországnak szolgáljak. Ehhez megvolt az erőm és megvoltak eszközeim is. Ha hüfnösnek éreztem volna magamat, Svájcban maradhattam volna, ahol nyugodtan élhetnék tovább. De visszatértem, mert becsületemet meg akarom védeni és mert a világosságnak napfényre kell jönnie. Sok mindenről tudok, sok politikai eseményben volt részem, meghitt bizalmasa voltam sok magasállású államférfiúnak, de én nem hajhászok botrányt. Ha nem kényszerítenek rá, hogy a kötelező dicskréit megsejtsem, akkor senkinek sem kell miattam nyugtalankodnia, én hallgatni fogok.

Élet a halálban

Regény.

67

Írta: Bónyi Adorján

Csákány lassan rátette a kezét a kislány karjára és lassan maga felé fordította őt. Mosolygott.

— Kislány — mondta összehunyorított szemmel. — Te kislány.

A lány felnézett rá és mosolygott ő is.

— Gyerek — felelte csendesen, derűlten, nyugodtan. — A nagy gyerek.

A férfi egészen magához húzta, a mellére és odaszorította magához a fejét. Keze belesimult Ilonka hajába és csendesen összevissza borzolta a meleg szőke, nagy haját. Nevetett:

— Te gyerek.

A kislány szeme, két nagy sugárzó gyermekszeme alulról felcsillogott rá. S nevetett ő is és visszahangozta:

— Te... te gyerek.

Csákány felfelé, maga felé fordította a lány fejét, ezt a gyönyörű játékot, hamvas pirosló orcájával, fénylő színével és nyiltan csillogó ajkával. S ő maga lassan lejjebb hajolt, mindig lejjebb, mindig közelebb ezekhez a szemekhez, ehhez a szájhoz, ehhez az archoz, ehhez az egész eleven üde játékhoz.

— Jó játszani — mondta suttogva, elragadtatva.

— Jó — felelte a lány és a szeme hirtelen lecsukódott.

Csákány megcsókolta.

Csend volt, oly mélységes, oly meghatott, oly nagy csend, hogy behallatszott az ablakon keresztül a szél lágy suhogása.

Ebben a csendben és áhítatságban a két gyermek megtalálta egymást. Két gyerek, az egyik öreg és tönkretett, a másik kicsiny és életrekeltő tiszta. Megtalálták egymást, oly egyszerűen, természetesen, mint ahogy két virág egymást me egy fuvallatban eltalál egymás mező csendje felett és összeolvad és egymásé lesz. S a nap ragyog felett, nek napja.

Csákány nehéz, tántorgó lépéssel ment ki a szobából. Szeme ragyogott, ott szájjal itta a levegőt. Lassan, ház mellett, végig, a virágok között, a kert az erdő irányába dombosult, ült, a fübe, a virágok közé, elnyúlva, ját kiterjesztve, arccal az ég felé.

Oly nagy volt az ég és oly tiszta és kék és a szíve erősen, büszkén dobogott. Ezt hallgatta: a szíve dobogását és szíve, egy szív, egy élet, amelyről a dobogását hallgatta és azt a szívet, ami ebben az áldott csendben ragyogott: méhek döngését, bogarak csörgését, nagy fényes testű legyek zússát, darak zaját, messzebből, közelebb. Mennyi hang! És mindez megnő, szíve, zenévé, mélyvé, naggyá, orgonává. Orgona zug ebben a nagy templomban, vasz templomában, az egyetlen templomában, földtől égig, Isten szívéig, természetes nagy templomában.

És ő él!

— Ilonka! — kiáltott boldogan hangon. — Ilonka!

A ház felől lépések hangzottak, bukkan a kislány alakja, ringó, nyedén, fehér karok, fehér nyak, nagy szemek s röpködő gazdag, kes haja, ő egészen, ő!

S a kislány ment feléje, a ház felé, aki az övé, ő, ami a férfié. Ment, boldogságtól és szerelemtől, megrémegve egész testében, sietett, gott, nézte őt, ment, tekintetével tapadva, mint egy lázbanjáró.

Ment, tekintetével rátapadva, hogy a férfi mosolyogva várja, közt, két szeméből vékonyan, csorog a könny.

— Vége. —

* YES-PUDER, a puderek csak zöld zárószalaggal valódi.

* Szabók és terestkedőknek fontos érdekük meggyőződnie arról, hogy a SZÉKELY Kossuth-utca 5. számú posztóáruház olcsó engross árai között és béléseikben, a legkisebb is tetemes megtakarítást jelent.

„Herma“

Új Özlet!

„Herma“

Biharvármegye legnagyobb áruháza
Mindenkinek érdeke,

hogy cipő és kalap szükségletét a legolcsóbban szerezzék be

MANNHARDT és LEFKOVITS

cégnél NICOLAE JORGA (ZÖLDFÁ-UTCA) 7 sz. ahol a

„HERMA“ cipőgyárnak egyedül lerakata van, mindenféle gyermekcipő, lány, fiú, női és férfi, egész és fél, lakk és antilop cipőkben
KÜLÖN FEHÉRNEMŰ OSZTÁLY

gallér, kézelő, ing és nyakkendők, harisnyák a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig!

„Herma“

A cégre tessék ügyelni!

„Herma“

Gummi köpeny óriási raktár miatt mélyen leszállított árakkal kap
HAAS LIPOT Linoleum gyári lerakatában, Ferd. királ

Férfi gummi köpeny	Lei 750 régi ár 900	Férfi gummi köpeny szövet külsővel	Lei 1400 régi ár
Férfi gummi köpeny	Lei 910 régi ár 1050	Férfi gummi köpeny szövet külsővel	Lei 1750 régi ár
Férfi és női gummi köpeny	Lei 1010 régi ár 1200	Férfi gummi köpeny egész fin. vékony szövettel	Lei 1755 régi ár
Férfi coverco gummi köpeny	Lei 1500 régi ár 1700	Női gummi köpeny selyem fényű	Lei 1754 régi ár

AESCULAP[®]

Marque déposée

TÉ MINÁLY orvosi műszertára

Kolozsvár, Nic. Jorga (Jóka)-u. 2.

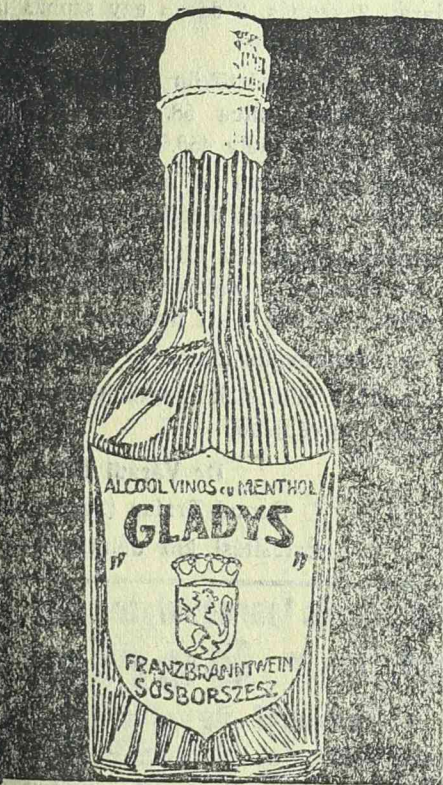
Románia legnagyobb raktára orvosi műszerekből, kórházi és szanatóriumi berendezésekből. — Állandóan raktáron elektromos készülékek, laboratoriumi felszerelések, betegápolási cikkek és kötszerek, C. Reicher mikroszkopok, röntgen készülékek, lámpák, Quarzlámpák eredeti gyári áron. Record fecskendők azonnali javítás jutányos áron. Áránálattal készséggel szolgálok

Elcserélném

Sándor-utcán levő 3 szobás fürdőszobás

lakásomat

oson hasonlóval. — Cimeket „A F-“ba Posta (Uri)-utca 8. sz. alá kérek

ÉRHETETLEN

de mégis kapható a

GLADYS SÖSBORSZESZ

tja: HERCZEG GÉZA
észeti gyára Cluj.

Kárpitos

munkákat legszebb kivitelben, szolid árak mellett készít
WEISZ és PETROVSZKY
Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 16.
— Bőrgarnitúrák szakszerű készítése. —

Iparvállalatok, mezőgazdák, kereskedők

Fehér sózott **szalonnát** 2—4 táblásig
I-a olvasztott disznósírt, füstölt és paprikás stráf szalonnát napi áron alul beszerezhetik

HERCZ IMRE cégnél

Str. Vlahuta (Szent János-utca) 32. szám.
Telefon 4-38. Alapította 1911. évben.

Star cserép

1923. évi kitűnő gyártmányu

Francia hornyolt cserép ezre ... 3100.—
Szalag cserép ezre ... 2600.—
Hódifarku lapos cserép ezre ... 1400.—
Uj fall téglá ezre ... 1300.—

„STAR“

építészeti és téglagyár részv. társ.
Nagyvárad-kolozsvári országút új vízműtelep mellett. Telefon 1400 és 11-02.

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál
a leggyorsabban elintéz

Díjmentos felvilágosítást nyújt
Román fordítást azonnal elintéz

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám
Vármegyeháza mellett.

Eladó

Zongora rövid, elsőrangú bécsi gyártmány, ebédő berendezések, m. ár. v. ny. kártyaasztal, szőnyegek, perzsa ebédődivány, Vitrinek, ruhaszekrények, 2 ablakra plüss függöny, Zsolnay virágállvány, mézőturi „Badar” vázák, villanycsillár, képek, mázsasúlyokkal, jégsekrety, férfi szalon öltönyök, kézimunkák, ágyhuzatok, cipők, csizmák, kalapok, könyvek, antik üvegek és porcellánok. Beköltöztető házakat tudok. Butorozott szoba fiatalember részére Uri-utcán kiadó. Bizományba bármit elfogadunk. Vizumokat olcsón eszközölünk. 1207

„ARDEAL”
Posta (Uri)-utca 8.

RAJZ ANDOR

elektro és precízió mechanikai műintéze, Szalárdi-u. 9. Rosenzweig-palota.

Minden e szakba vágó munkát szolid árban vállal. :: Manométer és mérleg hiteles javítása.

Minden más sört felülmul az ujaradi világos és duplamalátá

„Bika”-sör

Hönig Mór és Fiai

biharmegyei és nagyváradai főlerakat
Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 1. sz.
Telefon 187. Telefon 187.

Tisztelettel értesitem megrendelőimet, hogy

műhelyemet

Bem-u. 9. sz. alá
helyeztem át

Győri Gyula asztalos

Asztalos munkálatok

és mindennemű átalakítások
a legolcsóbban készülnek

Dengelegi Lajos villanyerőre berendezett
asztalos műhelyében
Nagyvárad, Kolozsvári-utca 39. szám.

Kérjen árajánlatot.

Értesítés!

Aszódinál Sas-palota

40 nagy tábla csokoládé
1 kiló 90 lei.

A nyaraló és fürdőző közönségnek ajánlok vaját, turót, szalámit, sajtot, szardiniát, halkonzerveket, likőröket, pezsgőt, borokat, málnaszörpöt, ásványvizet, tisztán kezelt fűszerárut. Cukorka és csokoládé osztályom vasárnap egész nap nyitva a Vigadó mozgó főbejáratával szemben. Olcsó gyári árak. Sport tagoknak nagyobb vételnél 10% engedmény csokorkákból

Van szerencsém eddigi megbízóimmal és az érdekelte felekkel tudatni, hogy irodámat ismét megnyitottam. Aki házat, szőlőt, lakást, butorozott szobát

vesz vagy elad

forduljon bizalommal hozzám, megelégedésre követhet. — Bizományba bármit elfogadok. — Több átadható lakást tudok.

Özv. Zilahy Gyuláné

általános kereskedelmi irodája, Alapi-u. 1. :: Otthon 1—4-ig.

Szabászati szaktanfolyamot nyitottam

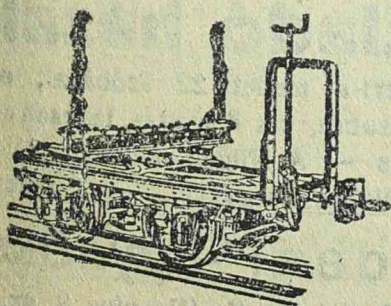
hol garancia mellett 4 és 6 heti kurzuson tanítom a francia és angol ruhák könnyen elsajátítható, legmodernebb rajzait. Jelentkezni minden időben lehet. — Tisztelettel:

SCHWARTZ JENŐ

női ruha szabó, Str. Saguna 16. (Kapucinus)

„FERROSTAAL“

KAREST BERLIN HAGA
pviselet: URSZINY PÁL mérnök iroda
Oradea-Mare,
Strada Postei 21.

Sinek
Erdel Truck kocsi
Billenő kocsi
Apró anyag
Henschel lokomotív

Szezonelőtti olcsó árban **női és férfi bőrkabátok** kaphatók, megrendelhetők

FUCHS bőrruha üzem

Oradea-Mare—Nagyvárad, Calea Victoriei (Kolozsvári utca) 1. szám

Megnyílt!

Megnyílt!

„DANUBIA”

konyhafelszerelési- és háztartási cikkek üzlete
Nagyvárad, Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

A síflis legújabb kezelési módja

a bismuth alapon készített

TREPOLLAL

Bevezették a Párisi Pasteur-
intézet orvosai SAZESAC és LESADITI

A párisi közegészségi tanács által elfogadva. A román egészségügyi vezérigazgatóság által jóváhagyva. A kezelés csak néhány izom közé való fecskendezésből áll. Nem fájdalmas, mérgezés mentes, nem hagynak maguk után stonolitist és teljesen veszélymentesek. A TREPOLLAL-a való kezelés után visszaesés kizárva. Főképviselek Nagyrománia részére

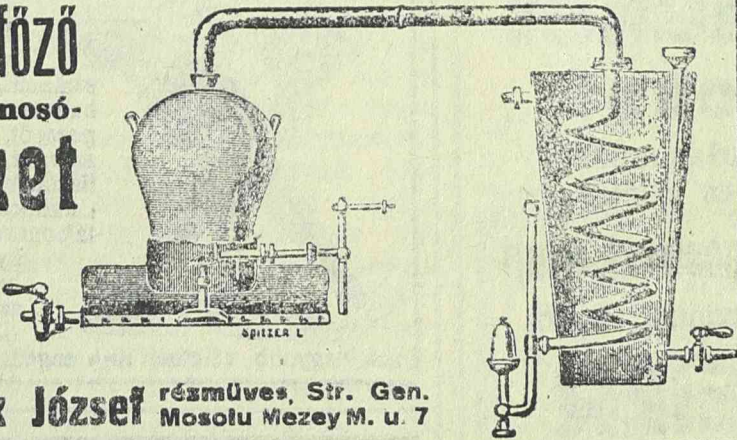
Oficiul Economic al Romaniei SA

Bucuresti, Bvdul Domnitori No. 12. Telefon 9 87

Kapható a nagyobb gyógyszerárakban és drogueriákban.

**Pálinka főző
lekvár és mosó-
üstöket**

a legjobb
minőségbe
készít

Bornácsik József részműves, Str. Gen.
Mosolu Mezey M. u. 7

Perzsa

szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsértakarók, függönyök hálósobák nagy választékban. Wertheim-kasszák minden nagyságban, leszállított árak mellett.

**Beck
es Benjamin**

Strada Cogalniceanu
(Várady Zs.-u.) 11. sz.
TELEFON 17-03. SZ.

Pianinó

fekete keresztúros
hárfá-pedálos, ki-
tűnő hangú, első-
rendű gyártmány:
Hofman és Czerny
és egy

rövid zongora
jutányos árban
eladó.

Sternberg
Nagyvárad, Kishídő.
Telefon 13-45.

Új hölgyfodrászat

manicűr szalon
és úri fodrászat nyílt

Körös-utca 3 sz. alatti

hol modern hajmunkák, parókakészítés és színezés, valamint
vизondolációk a legpontosabban késznek

Szíves pártfogást kér

Zalder és Bajtay

Neumann Károly

terménykereskedő

Parcul Traian (Széchenyi-tér) Telefon 401

Vesz és elad

mindenfélét terményeket.

nagy készletet tart raktáron a szőlő- és gyümölcs-
szes terményekből a vásárló szíves megrendelésére.

ség rendelkezésére.

Ingatlan árverés.

A Szacsavay-utca 68. szám alatti bérház, melyben 7 darab 2 szobás, 8 darab egy szobás lakás van, egy bolti helyiség van,

július 12-én, csütörtökön, délután 3 órakor helyszínen Szacsavay-utca 68. szám alatt árverés alá kerül. A háznak, mely 450.000 leire van becsült, a kikiáltási ára 300.000 lei, melyen alul a vétel nem adható. A vételi illeték a vevőt terhel.

Bánatpénz gyanánt a kikiáltási ár 10% a 30.000 lei teendő le. A vételár többi részét a vételtől számított 5 nap alatt fizetendő.

Két szoba konyhás lakást a vevő előzetesen a közelebbi feltételek megtudhatók az árveréstől alantírt ügyvédjénél.

Dr. Váradi Ödön,

Parcul Traian (Széchenyi-tér)

Értesítési idő délután 4 órakor

Fatermelők és Iparvállalatok figyelemre méltó
Cukor Bertalan

műszaki ügynöksége,

Oradea-Mare, Strada Principala
(Szilágyi Dezső-utca) 12. szám alatti

Foglalkozik: használt vasuti felszerelések, műszaki anyagok és mindennemű gépek és eladásával. — Elfogad: megbízásokat a vételére és eladására, valamint eladás végén a mennybe elfogad és saját raktárában elhelyezkedő mindennemű anyagot. — Raktáron: mindennemű műszaki anyag.

Telefon: 16-01. Sürgőnycim: Cukor-Garage Oradea-Mare

Gyermekek lesz

a legelegánsabb a kiskocsiját
ha gyermeknek

Szöke Miklósné

Szt. János-utca 22. sz. alatti

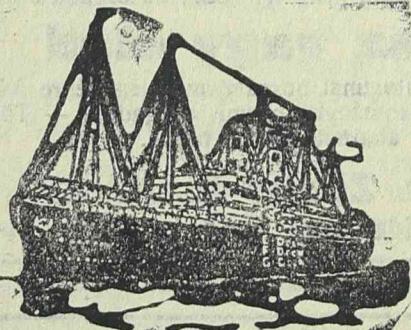
Ugyanott új huzatok, ernyők, kárpatok, mixások és mindennemű javak a legolcsóbban és leggyorsabban készülnek.

Eladó ház

a Rákóczi-ut mellett 22 szobával, melyből egy 5 szobás, két 3 szobás, teljesen modern parkettes. — A Nilgész-telepen 3 szobás ház mellékhelyiségekkel. — Értékhatár

„Ardeal”-ügynökség

Strada Postei No. 8. (Úr-utca 8. sz. alatti)

FABRE LINE

francia hajózási Társaság

Constanza — Newyork

közvetlen hajójáratok minden hónapban.

Legközelebb indulnak: „Madonna” . . július 9-én,
„Braga” . . augusztus 9-én. „Canada” . . szept. 9-én,

Atszállítás nélkül csak egy vizum, az amerikai, szükséges. Augusztus 1-től rendszeres hajójáratok

Constanza, Jaffa (Palesztina) Marseille között

Rendkívül kedvező feltételek. Felvilágosításokat nyújt, prospektusokkal és hajójegygyel azonnal szolgál a

FABRE LINE S. A. R. Bucuresti, Pasag. Comoedia.

23. július 8.

Isztalos
helyemet
megnagyobbítva
helyeztem.
tűnő munka
zolid árak.

Iszay
Isztalos Kapucinus-u. 7

jég láda, fehér
szoba tutorok,
módó márvánnyal,
szekrény, matt
kredenc, matt
székek, afrikai
és sod onyok
eladók.

Emilné
Közs-utca 32. sz.

még magas ár-
ban veszek arany
üst és brilliáns
tárgyakat

KLEIN
ékszerárak
Avram Iancu
(Kossuth-u.) 4

Valódi
MÉZ
kapható

Ozierzon
léhészeti
Teleky-u. 32. sz.

YERMEK
OCSIK

kaphatók megrende-
lésre is. — Használt
kocsik javítását új
gumival és huzattal
olcsón készítem.

ATÉH FERENCZ
Orsey György-u. 3.
gi Menház-utca)

Házak
építését, tervezését, át-
alakítását, beton, vas-
beton tervezést és
díszítést a legu-
nyosabb árban vállal

Zagyi Mihály
építési vállalkozó
Vitéz-utca 14. sz.

Eladó

1000 hektoliter egyszer használt
szilvaskád
teljesen jókarban levő és egy
500 literes pálinka főző üst.
Értekezni. Margittai Mezőgaz-
dasági Ipari és Ker. r.-t. Margitta.

**Magas árban
veszek**

brilliáns. arany, ezüst
ékszereket és dísz-
tárgyakat, töredék ara-
nyat, ezüstöt, arany
szájpaelást, arany és
más hamis fogakat

Freund Benjámín
ékszerész, Nagyvárad,
Calea Regele Ferdinand
(Rákóczi ut) 11 szám.
Széchenyi-szálló épület
Ékszer alkalmi áron kapható

**Eladó
szilvaskádak !!**

100 drb. jókarban levő
szilvaskád azonnal el-
adó. — Értekezhetni

WEINSTEIN MÁRK
Belényes (Belus)

Remélem

tudja már, hogy leg-
gyorsabban intézi el

uttelevét és vízumát

Kolozsvárt, Brassó-
ban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA
futáriróda
Pannonia kávéház

Eladó

valódi perzsa és mír-
na szőnyegek, antik
óra, vitria 2 drb hen-
cser, alio óra, antik
könyvsekre, 1 drb.
fézagy, Törött aranyat,
ezüstöt, gyémántot,
brilliánsot, platinát, ha-
mis fogakat magas ár-
ban veszek

Walsz Lipót
órák és régiség-keres-
kedő. Str. Avram Iancu
(Kossuth-utca 18 szám.)

Órák

szakszerű javítását a leg-
komplikáltabb kifogástalanul

Tiszay

végzi Teleky-utca 9 alatt.
Jutányos árak. Preciz munka.

Saját találmányu, 5 évben
egyszer huzandó asztali
díszóra eladó.

Arcodon ha sok a mlteszér

**Kaiser-
Borax**
!

ez ellen biztos szer!!

**PÉNZES TÁRSAT vagy
TARSNÖT KERESÉK**

Nagyvárad legforgalmasabb helyén,
jól bevezetett rőfös és rövidáru
angro és detail üzlethez kellemes
feltételek mellett. BEFEKTETETT
TŐKE KÜLÖN BIZTOSITVA.

Komoly refektálók adják teljes címüket a He-
gedüs Hiriapirodába. „Pénz biztosítva” jelígre.

1923. I. 193.

Publicațiune.

Se escrie concurs de licitație pentru apro-
vizionarea vestmintelor de vara ordonantelor
de birou ai județului Bihor.

Concurenții sunt rugați a si inainta ofer-
tele la primuriisconsultul județului Bihor cel
tarziu în 10 Iulie 1923. ora 11 a. m.

Informatii se pot lua tot acolo (resedinta
județana Curtea I.) în zilele de lucru între
oarele oficioase.

Hirdetmény.

A vármegyei hivataliszoigáknak nyári ru-
hával való ellátása céljából ajánlati verseny-
tárgyalás lett elrendelve.

Felhivatlak mindazok, akik ajánlatot tenni
akarnak, hogy ajánlataikat 1923. évi július
hó 10 nek délelőtt 11 órájáig a főügyészi
hivatalnál (vármegyei ház I. udvar) adják be.
A feltételek ugyanolt a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Oradea-Mare, la 5 Iulie 1923.

Dr Gyöngyössy,
primuriis consult — m. t. főügyész.

WEISZ JAKAB

de Agentura Generala általános ügynöksége Oradea-
Mare Liget-u. 5. saját ház. Emilia malom mellett.

Foglalkozik: Házak, birtokok, szőlők, erdők, üz-
letek, mindennemű termények, bor, szesz, pálinka,
üres hordók, tűzifa, gyapjú, dió stb. adás-vételeivel.
Továbbá házasságok és egyezkedések közvetítésé-
vel. Levelekreválaszbélyeg csatolandó. Szombat és
ünnepeken zárva.

A Resica-művek közgyűlése

Az „Uzinele de fer și domeniile din Re-
șica S. A.” folyó évi június hó 23-án szomba-
ton megtartotta.

3-ik rendes közgyűlést

38 részvényes jelenlétében képviselvén 149.264
részvényt.

A közgyűlésnek bemutatott mérlege alapján
az 1922. üzletév egy Lei 36.848.747.24 tiszta
nyereséggel záródik le. Ezen nyereség elosztá-
sára vonatkozólag elhatározatott kifizetésre ju-
talékképen 20% vagyis 100 Lei egy részvény
után, tartalék alapnak Lei 3.684.874.72.

Hasonlóképpen elhatározta, hogy L. 4.037.080
forditassék egy alap létesítésére a társasági
tisztviselők és munkások jutalmazására, vala-
mint, hogy Lei 807.416 összeggel járul a tiszt-
viselők nyugdíjalapjához.

A közgyűlés elhatározta továbbá, hogy a
jutalék ez év július hó 28-a kezdetével fizetes-
sék ki a következő bankoknál.

București: Marmarosch Blank et Comp.
banknál.

Cluj: Banca Agraranál.

Sibiu: „Albina” institut de Credit și Eco-
nomi, banknál

Timișoara: Temesvári bank és kereskedelmi
részvénytársaság banknál.

A jutalék utáni adót a társaság fizeti saját
terhére.

Közgyűlés azután megejtette az új igazga-
tói tanács tagjainak megválasztását, amelyek a
következők:

C. J. Argetoianu, Dr J. Beu, Matriciu Blank,
Dr Valeriu Branisce, Mihai Cantacuzino, Dr
George Guenther, Baron Vladimir Hertza, Osz-
kár Kaufmann, Oscar Kiriacescu, Prof. Ale-
xandru Lăpăduțu, B. D. Madge, G. Pereira, Dr
J. Popoviciu, Dr Rudolf Sieghard, N. P. Stefa-
nescu, Adalbert Veith, Douglas Vickers, Alex.
Weiner.

Mint új censor meg lett választva Mihail
Georgescu a „Banca Generală a Jării românești”
vezérigazgatója.

A közgyűlés az részvény kibocsátási elő-
terjesztésében kijelenti, hogy a 120.000 kibo-
csátott részvényre 181.906 részvény jegyeztetett.

Az egyik részvényes kérdése következté-
ben tudomására hozatik, hogy a kormány ál-
tal a „Resita” törvény alapján kirendelt bizott-
ság az új részvények kiosztása végett műkö-
désben van.

Megnyílt Szovátán

a legjobb konyhájú **Maisinger főle penzió**
napi 150 leiért. Pormentes park, kitűnő forrásvíz
és napkurára berendezett tágas terrasz áll a ven-
dégek rendelkezésére. — Értekezni lehet Dr. Bán
Andornénál, „Margit” villa, Szovátán.

Eladó

Egy hold szőlő felszereléssel, lakással át vehető
100.000. Két hold s ölt kisebb jobb házzal fele
beültetve 80.000. Diószegen 2 hold szőlő ház-
zal 120.000. Vidéken egy ház korcsma mézár-
széssel 100.000. Magyarországon 9 hold szántó
cserében is eladó. :: :: Értekezni 1 het:

Tománénál

d. u. 3-ig Nilgesz-telepen, 4 től 7-ig
Körös-utca 7. sz. alatt.

Express Általános Kereskedelmi Ügynökség

Külföldre utazóknak utlevelek vizumoztatását

a kolozsvári, brassói és bukaresti konzulátusoknál a leggyorsabban és legol-
csóbban elintézzük. — Bármily ügyben díjmentes fölvilágosítással szolgálunk
és bármiféle megbízást elintézzük. — **Futárjárat, vizum mindennapi**

Ehrlich Manó

cégtulajdonos

Vekerdi Kálmán üzletvezető.

Oradea-Mare — Nagyvárad, Plata
Unirii (volt Szent László tér) Sas
palota, „Enyvesházi” lényképészet
helyiségében.

Egy szó ára 1-30 lel, vastagabb betűvel 3 lel. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lel.